

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 36 00, 400 36 21

F: 01 400 35 22

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

Številka: 303-5/2017/64

KLJUČNI ELEMENTI

**finančnih instrumentov
v programskem obdobju**

2014–2020

24. 8. 2017

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI
IN INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Vsebina

Seznam kratic	3
Povzetek	4
1. Uvod	6
2. Izhodišča	9
2.1 Pravne podlage	9
2.2 Tržne vrzeli na področju finančnih instrumentov	11
2.3 Obstoječi finančni instrumenti in pridobljene izkušnje	15
3. Naložbena strategija in načrtovanje finančnih instrumentov	19
3.1 Izvedbeni pogoji	19
3.2 Načrtovani finančni produkti in ciljne skupine	23
3.3 Kombinacija z nepovratnimi sredstvi ESI skladov	34
3.4 Drugi viri financiranja finančnih instrumentov	34
4. Spremljanje izvajanja in poročanje	36
5. Izdelan program porabe sredstev za FI	38
6. Obdobje porabe sredstev	40
7. Način ponovne uporabe sredstev	42
8. Obresti in drugi donosi od finančnih instrumentov	43
9. Pogoji prispevka v finančne instrumente	44
9.1 Učinek finančnega vzvoda («leverage effect»)	44
9.2 Upravljavska provizija sklada skladov in finančnih posrednikov	46
9.3 Hranjenje dokumentacije	46
9.4 Spremljanje državnih pomoči	47
9.5 Spremljanje ciljev in kazalnikov	47
9.6 Informiranje in obveščanje	49
9.7 Obvladovanje tveganj	49
9.8 Strategija izstopa	49
10. Politika prekinitve finančnega instrumenta	51
11. Podlaga za izvajanje nadzora	52
Priloga: Preverjanje izpolnjevanja pogojev po 28. členu ZJN-3 SID banke kot izvajalca sklada skladov ter evidentiranje sredstev za finančne instrumente	53

Seznam kratic

CTN	– celostne teritorialne naložbe
EE	– energetska učinkovitost
ESCO	– podjetje za energetske storitve (Energy Service Company)
EFSI Investments)	– evropski sklad za strateške naložbe (European Fund for Strategic Investments)
FI	– finančni instrumenti
ESIF Funds	– evropski strukturni in investicijski skladi (European Structural and Investment Funds)
MGRT	– Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MOP	– Ministrstvo za okolje in prostor
MSP	– mala in srednje velika podjetja
MZI	– Ministrstvo za infrastrukturo
OP 2014 – 2020 – 2020	– Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020
OU	– organ upravljanja
MF-CA	- organ za potrjevanje
OVE	– obnovljivi viri energije
PO	– posredniški organ
RRI	– raziskave, razvoj in inovacije
TC 1	– tematski cilj 1 (v okviru OP 2014 – 2020)
TC 3	– tematski cilj 3 (v okviru OP 2014 – 2020)
TC 4	– tematski cilj 4 (v okviru OP 2014 – 2020)
TC 6	– tematski cilj 6 (v okviru OP 2014 – 2020)
URE	– učinkovita raba energije
ZMOS	– Združenje mestnih občin Slovenije

Povzetek

Ključni elementi finančnih instrumentov v programskem obdobju 2014 – 2020 so pripravljene skladno z drugim odstavkom 17. člena Uredbe o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog in 37.b členom Uredbe o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta. V kolikor se predpisi Republike Slovenije glede izvajanja finančnih instrumentov in sklada skladov razlikujejo od predpisov EU, se uporabljajo predpisi EU. Temelja za pripravo Ključnih elementov FI sta Predhodna ocena finančnih instrumentov v Sloveniji in Analiza Evropske investicijske banke. Ključni elementi FI bodo prispevali k doseganju ciljev Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

V poglavju Izhodišča so predstavljene pravne podlage in tržne vrzeli financiranja mikro, malih in srednje velikih podjetij (MSP), raziskav, razvoja in inovacij (RRI), energetske učinkovitosti ter urbanega razvoja.

V poglavju Naložbena strategija in načrtovanje finančnih instrumentov so prikazani:

- struktura upravljanja in izvajanja finančnih instrumentov prek sklada skladov in finančnih posrednikov,
- načrtovani finančni produkti in ciljne skupine končnih prejemnikov po posameznih področjih:

Finančni produkt	Okvirna višina sredstev	Ciljna skupina
Področje: RRI - TC 1		
Posojila	58 mio EUR	Vsa podjetja (38 mio EUR MSP, 20 mio EUR velika podjetja)
Portfeljske garancije	30 mio EUR	Vsa podjetja (20 mio EUR MSP, 10 mio EUR velika podjetja)
Področje: MSP - TC 3		
Mikrokrediti	60 mio EUR	Mikro podjetja
Portfeljske garancije	65 mio EUR	MSP (od tega 25 mio EUR snovna/energetska učinkovitost)
Lastniško financiranje	10 mio EUR	MSP
Področje: Energetska učinkovitost - TC 4		
Posojila, garancijske sheme, lastniško financiranje ¹	25 mio EUR	Javni sektor, ESCO podjetja
Področje: Urbani razvoj - TC 6		
Posojila	5 mio EUR	Gospodarstvo, lokalne skupnosti, upravljavci javnih površin in stavb, stanovanjske kooperative in ponudniki drugih alternativnih oblik bivanja v mestih.

¹ Po Predhodni oceni finančnih instrumentov v Sloveniji, PwC 2015, so za področje energetske učinkovitosti predvideni vsi naštetni finančni produkti. Za samo izvajanje energetskih prenov javnih stavb po EPC modelu (energy performance contracting) se primarno predvideva uporaba finančnega produkta posojil, uporaba ostalih dveh finančnih produktov pa ob upoštevanju omejitev glede javnofinančne stabilnosti.

- Kombinacija FI z nepovratnimi viri je možna.
- Viri za izvajanje FI se lahko zagotavljajo iz sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESIF), nacionalnih virov, drugih EU virov (npr. EFSI), lastnih virov upravljavca sklada skladov, lastnih virov finančnih posrednikov in drugih virov. Prav tako je mogoče v okviru sklada skladov ponovno uporabiti vrnjena sredstva iz naslova prve porabe sredstev ESIF.

V poglavju Spremljanje izvajanja in poročanje so predvidena potrebna poročila z namenom spremljanja izvajanja FI. Upravljavec sklada skladov bo moral vzpostaviti enoten informacijski sistem, v katerem bo evidentiral podatke z namenom stalnega spremljanja sredstev vplačanih v sklad skladov do prenehanja njegovega delovanja, doseganja ciljev in kazalnikov, itd.

V poglavju Izdelan program porabe sredstev so predvidena vplačila ESIF sredstev v sklad skladov v okviru štirih področij – tematskih ciljev: raziskave, razvoj in inovacije (TC 1), mala in srednje velika podjetja (TC 3), energetska učinkovitost (TC 4) in urbani razvoj (TC 6). Prva tranša bo izplačana po podpisu sporazuma o financiranju v višini 63,25 mio EUR (25% celotne predvidene alokacije sredstev na sklad skladov). Ostala sredstva bodo vplačana v sklad skladov skladno z 41. členom Uredbe EU 1303/2013, pri čemer je za nemoteno izvajanje FI potrebno zagotoviti določeno fleksibilnost, med drugim tudi na način, kot ga omogoča Delegirana uredba EK 480/2014 (10. člen).

V poglavju Obdobje porabe sredstev je določeno obdobje potrebnega vplačila sredstev ESIF skladov v sklad skladov od 1.1.2014 – 31.12.2022. Skrajni rok za nakazilo sredstev končnim prejemnikom oziroma za odobritev kreditov v primeru garancij ali drugih instrumentov prevzema tveganj je 31.12.2023 oz. kasneje v primeru podaljšanja rokov s strani Evropske komisije, in se določi s sporazumom o financiranju. Rok se lahko tudi skrajša zaradi postopkov zaključevanja OP 2014 – 2020.

V poglavju Način ponovne uporabe sredstev so predstavljene možnosti ponovne uporabe sredstev skladno s 44. členom Uredbe EU št. 1303/2013.

V poglavju Obresti od finančnih instrumentov je navedeno, da se obresti in drugi donosi uporabijo za financiranje dejavnosti FI, v skladu z namenom in vsebino OP 2014 – 2020.

V poglavju Pogoji prispevka iz državnega proračuna v finančne instrumente so predstavljeni:

- učinek finančnega vzvoda,
- upravljavska provizija,
- vodenje evidenc,
- hranjenje dokumentacije,
- spremljanje državnih pomoči,
- spremljanje ciljev in kazalnikov,
- informiranje in obveščanje,
- obvladovanje tveganja,
- strategija izstopa.

V poglavju Politika prekinitve finančnega instrumenta je predvidena možnost prekinitve finančnega instrumenta v obdobju upravičenosti.

V poglavju Podlaga za izvajanje revizij je določen nadzor nad skladom skladov.

1. Uvod

Ključni elementi finančnih instrumentov v programskem obdobju 2014 – 2020 (v nadaljevanju: Ključni elementi FI) predstavljajo (i) izhodišče za izbor upravljavca sklada skladov v Sloveniji za programsko obdobje 2014 – 2020 skladno s točko b) četrtega odstavka 38. člena Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (v nadaljevanju: uredba (EU) št. 1303/2013) na podlagi Zakona o javnem naročanju (ZJN-3), (ii) pripravo sporazuma o financiranju med Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo kot posredniškimi organom in upravljavcem sklada skladov (v nadaljevanju: sporazum o financiranju), (iii) podlago za potrditev operacije s strani OU ter (iv) usmeritve za določitev finančnih produktov. Hkrati predstavljajo Ključni elementi FI osnovo za izvajanje finančnih instrumentov po zaključku programskega obdobja skladno z ugotovljenimi vrzeli financiranja.

Podlago za pripravo Ključnih elementov FI predstavljata (i) Predhodna ocena finančnih instrumentov v Sloveniji - Končno poročilo z dne 27.11.2015 (v nadaljevanju: Predhodna ocena FI), ki jo je v skladu z 37. členom Uredbe (EU) št. 1303/2013 v sodelovanju z organoma upravljanja: Službo vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (pristojen za kohezijsko politiko) in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (pristojen za kmetijsko politiko), izdelalo podjetje PWC d.o.o. Slovenija, in (ii) mnenje Evropske investicijske banke z dne 13. 7. 2016 k Predhodni oceni FI, s katerim se je Predhodna ocena FI posodobila.

Ključne elemente FI, vključno z naložbeno strategijo je pripravilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) skupaj s sodelujočima ministrstvom Ministrstvom za infrastrukturo (v nadaljevanju: MZI) in Ministrstvom za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP), organom upravljanja Službo Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (v nadaljevanju: OU) in Ministrstvom za finance (MF). Del Ključnih elementov FI, ki se nanaša na urbani razvoj, je usklajen tudi z Združenjem mestnih občin kot posredniškimi organom za urbani razvoj.

S Ključnimi elementi FI se je skladno s 37.b členom Uredbe o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 29/15, 36/16 in 58/16 in 69/16 – popr.) seznanil usmerjevalni odbor za finančne instrumente. Skladno s to uredbo deluje usmerjevalni odbor kot posvetovalni organ posredniškega organa, pristojnega za izvajanje finančnih instrumentov, h katerim prispevajo sredstva ESIF skladov.

Finančni instrumenti (nadaljevanju: FI) se uporabljajo v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja, preglednosti, sorazmernosti, nediskriminacije, enakega obravnavanja in subsidiarnosti, zato FI:

- obravnavajo **nedelovanje trga ali naložbene okoliščine**, ki niso optimalne
- so na voljo za naložbe za katere je bilo dokazano, da so **finančno obstojne**, vendar zanje na trgu ni dovolj finančnih sredstev;
- **zagotavljajo dodatnost**: ne smejo nadomestiti zasebnega financiranja;
- **ne izkrivljajo konkurence** na trgu in dosledno upoštevajo pravila o državnih pomočeh;

- **zagotavljajo vzvod:** aktivirati morajo udeležbo zasebnih vlagateljev in finančnih institucij na podlagi ustrezne delitve tveganja.

FI se bodo izvajali **v naslednjih oblikah** :

- instrumenti lastniškega financiranja (lastniški kapital, kvazi-lastniški kapital, itd.),
- instrumenti dolžniškega financiranja (garancije, krediti, itd.),

ki se bodo lahko kombinirali tudi z nepovratnimi viri.

Sredstva za izvajanje FI v okviru sklada skladov se lahko zagotovijo iz **različnih virov:**

- sredstev ESIF skladov,
- nacionalnih virov,
- drugih EU virov (npr. viri COSME, Obzorje 2020, Evropski sklad za strateške investicije (EFSI), EASI, itd.),
- lastnih virov upravljavca sklada skladov,
- lastnih virov finančnih posrednikov in
- drugih virov.

Sredstva, ki se vrnejo finančnim instrumentom na ločen(e) podračun(e), se ponovno uporabijo za namene skladno s 44. členom Uredbe EU št. 1303/2013.

Predlagani finančni produkti so: mikrokrediti, mikrogarancije, krediti, garancijske sheme oz. portfeljske garancije, instrumenti lastniškega financiranja.

Ključni deležniki pri FI so:

- MGRT, kot pristojni posredniški organ (v nadaljevanju: PO),
- MOP, kot sodelujoče ministrstvo,
- MZI, kot sodelujoče ministrstvo,
- Združenje mestnih občin Slovenije (v nadaljevanju: ZMOS) kot posredniški organ za celostne teritorialne naložbe,
- Usmerjevalni odbor za finančne instrumente kot posvetovalno telo PO,
- Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, kot organ upravljanja (v nadaljevanju: OU),
- Ministrstvo za finance, organ za potrjevanje (v nadaljevanju MF-CA),
- Urad RS za nadzor proračuna, kot revizijski organ,
- upravljavec sklada skladov kot upravičenec, ki (i) za izvajanje FI izbere finančne posrednike ali (ii) izjemoma sam nastopa kot neposredni izvajalec FI,
- finančni posredniki, ki izvajajo FI,
- končni prejemniki, ki prejmejo finančno podporo iz FI.

Za namen priprave izvedbe predlaganih FI preko sklada skladov in naložbene strategije je potrebno izvesti preverjanje na trgu (t.i. **market test**), ki ga izvede pravna oseba, ki ji bo PO posredoval poziv za predložitev vloge za imenovanje upravljavca sklada skladov. Z njim in z uporabo podatkov iz Predhodne ocene FI ter Analize EIB ugotovi interes za izvajanje FI predvsem pa pod kakšnimi pogoji bi bili finančni posredniki pripravljeni nasloviti ugotovljene tržne vrzeli. Na ta način se bodo opredelili okvirji in pogoji, pod katerimi bi se lahko plasirala sredstva končnim prejemnikom. Pri tem upošteva usposobljenost finančnih posrednikov za izvajanje FI.

Upravljavška provizija se dogovori z upravljavcem sklada skladov upošteva dogovorjene aktivnosti in obenem ne presega pragov iz 13. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014 z dne 3. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo (v nadaljevanju: Uredba (EU) 480/2014).

S Ključnimi elementi FI sledimo **ciljem OP 2014 – 2020** in kazalnikom posameznih specifičnih ciljev prednostnih naložb 1.2, 3.1, 4.1 in 6.3., h katerim morajo glede na cilje OP 2014-2020 prispevati FI. V ta namen se v sporazumu o financiranju (upošteva oceno market testa) določijo ciljne vrednosti kazalnikov.

FI se izvajajo v okviru **obdobja upravičenosti**, ki se prične z datumom odločitve organa upravljanja in se zaključi 31.12.2023 oz. kasneje v primeru podaljšanja rokov s strani Evropske komisije, in se določi s sporazumom o financiranju. Rok se lahko tudi skrajša zaradi postopkov zaključevanja OP 2014-2020.

Skladnost FI s pravili o državni pomoči se bo presojala glede na **sheme državnih in de minimis pomoči** v okviru »Programa izvajanja finančnih spodbud MGRT 2015 – 2020« in drugih shem državnih in/ali de minimis pomoči, ki jih bo posredniški organ, upravljavec sklada skladov, finančni posrednik ali drug organ priglasil, skladno z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04).

Ključni elementi FI upoštevajo tudi **okvir horizontalnih načel** trajnostnega razvoja, nediskriminacije, enakih možnosti in dostopnosti in enakosti moških in žensk.

PO skupaj s sodelujočima ministrstvoma in OU zagotavlja vzpostavitev sklada skladov za izvajanje FI vzpostavljenih na ravni Republiki Sloveniji pri upravljavcu sklada skladov skladno s predhodno oceno FI.

Skladno z drugim odstavkom 37.b člena Uredbe o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta gre pri Ključnih elementih FI, za elemente, ki so opredeljeni v drugem odstavku 106.j člena Zakona o javnih financah, h katerim pa mora PO skladno s podzakonskim predpisom pridobiti soglasje Vlade RS. PO na podlagi soglasja Vlade RS k Ključnim elementom FI izpelje postopek izbora upravljavca sklada skladov in pripravi predlog sporazuma o financiranju s predpisanimi vsebinami, ki je predmet uskladitve z upravljavcem sklada skladov in neposredne potrditve operacije s strani OU.

2. Izhodišča

2.1 Pravne podlage

Pravne podlage za izvajanje finančnih instrumentov:

- Uredba (EU, EURATOM) št. **966/2012** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012, o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002,
- Uredba (EU) št. **1303/2013** Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (Uradni list EU, št. 347, 20.12.2013),
- Delegirana uredba Komisije (EU) št. **480/2014** z dne 3. marca 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo,
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. **821/2014** z dne 28. julija 2014 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede podrobne ureditve prenosa in upravljanja prispevkov iz programov, poročanja o finančnih instrumentih, tehničnih značilnosti ukrepov obveščanja in komuniciranja za operacije ter sistema za beleženje in shranjevanje podatkov
- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. **964/2014** z dne 11. septembra 2014 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s standardnimi pogoji za finančne instrumente uredba
- Izvedbena uredba Komisije (EU) **2015/207** z dne 20. januarja 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vzorci za poročilo o napredku, predložitev informacij o velikem projektu, skupni akcijski načrt, poročila o izvajanju za cilj „naložbe za rast in delovna mesta“, izjavo o upravljanju, revizijsko strategijo, revizijsko mnenje in letno poročilo o nadzoru ter metodologijo, ki se uporabi pri izvajanju analize stroškov in koristi, in v skladu z Uredbo (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vzorcem za poročila o izvajanju za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“
- Uredba Komisije (EU) št. **651/2014** z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe²,
- Uredba Komisije (EU) št. **1407/2013** z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107. in 108. Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis,
- Uredba o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 29/15, 36/16, 58/16 in 69/16 –popr.),

² Uporablja se za potrebe določitve velikosti podjetja.

- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15),
- Uredba o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11),
- Navodila OU in smernice EK
- Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2014 – 2020 (prednostne osi 1, 3, 4, 6),
- Program izvajanja finančnih spodbud Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo 2015 – 2020.

Vsebinski podlagi za pripravo in izvajanje FI sta:

- Predhodna ocena finančnih instrumentov v Sloveniji – Končno poročilo (PWC Svetovanje, d.o.o., november 2015),
- Storitve strukturirane v okviru sklada za izvajanje finančnih instrumentov v Sloveniji, Končno poročilo, EIB, 13.7.2016 (v nadaljevanju: EIB analiza),

Hkrati se glede na naravo FI prek strukture izvajanja FI in pogojev FI (vključno s cilji, definicijami, itd.) zasleduje načela krožnega gospodarstva.

Pristojna ministrstva vključijo upravljavca sklada skladov v usklajevanje glede sprememb ali priprave novih pravnih podlag oz. kogentnih predpisov, ki imajo lahko vpliv na izvajanje sklada skladov ali FI.

FI se bodo izvajali skladno z **OP 2014 – 2020** v okviru naslednjih prednostnih naložb:

1.2 prednostna naložba: Spodbujanje naložb podjetij v raziskave, razvoj in inovacije ter vzpostavljanje povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj ter visokošolskimi izobraževalnimi ustanovami.

Sredstva namenjena prednostni naložbi 1.2 se v skladu z OP 2014-2020 namenijo povečanju deleža inovacijsko aktivnih podjetij. Vrste in primeri področij, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem so predvidoma:

- mreženje in krepitev vezi ter sinergij v inovacijskem sistemu,
- spodbujanje inovacijskih procesov in z njimi povezanih naložb (aplikativne raziskave, vlaganja v netehnološke inovacije, eko inovacije in pilotne linije, zgodnje validacije, napredne proizvodnje zmogljivosti in začetno proizvodnjo na področju ključnih omogočitvenih tehnologij),
- podpora projektom za razvoj in testiranje inovacij v praksi,
- komercializacija razvitih rešitev in spodbujanje povpraševanja,
- krepitev razvojnih kompetenc.

3.1 prednostna naložba: Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji.

Sredstva namenjena prednostni naložbi 3.1 se v skladu z OP 2014-2020, namenijo za:

- spodbujanje nastajanja in delovanja podjetij, predvsem start-up podjetij (specifični cilj 1). Cilj je povečanje podjetniške dinamike, ki se izraža v večjem številu novonastalih podjetij, ki zaposlujejo in se uspešno odzivajo na potrebe trga. Še posebno pomembna so t.i. start-up podjetja.

- spodbujanje rasti MSP, predvsem hitro-rastočih podjetij, kar se bo odražalo v povečanju dodane vrednosti MSP (specifični cilj 2). Cilj je (i) rast in razvoj MSP preko spodbujanja inovativnosti in ustvarjalnosti, tehnološkega in netehnološkega razvoja in razvojnih vlaganj podjetij ter (ii) izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti podjetij.

4.1 prednostna naložba: Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabe obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju.

Sredstva namenjena prednostni naložbi 4.1 se v skladu z OP 2014-2020, namenijo spodbujanju energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabe obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami in stanovanjskem sektorju (prednostna naložba 4.1, specifični cilj 1 – povečanje učinkovitosti rabe energije v javnem sektorju).

6.3 prednostna naložba: Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa

Za področje urbanega razvoja v OP 2014 -2020 izvajanje ukrepov s FI trenutno še ni predvideno in zahteva spremembo oz. tehnične popravke OP 2014 – 2020. Veljavni OP predvideva, da bosta obseg in vsebina FI opredeljena glede na študijo ocenjene vrzeli za uporabo in izvajanje FI na področju urbanega razvoja. Ključni elementi FI so za področje urbanega razvoja zato pripravljene na predpostavki, da bo OP 2014 – 2020 dopolnjen skladno z izhodišči študije ocenjene vrzeli (t.j. Predhodna ocena FI), ki predlaga širitev nabora upravičencev in na podlagi delitev (delitev na povratna in nepovratna sredstva) EU sredstev za področje urbane prenov, kot jo predlaga OU.

Predlagani FI za urbani razvoj so posojila za izvedbo ukrepov, ki prispevajo k doseganju specifičnega cilja te prednostne naložbe in drugih prednostnih naložb OP EKP 2014-2020 in ciljem trajnostnih urbanih strategij v 11 mestnih občinah. S posojili se bo predvidoma podprlo:

- izvedbo projektov preнове ali novogradnje stanovanj, ki so rezultat urbane prenov s ciljem povečanja javnega stanovanjskega fonda, skladno z izkazanimi potrebami po posameznih mestnih občinah;
- Izvedbo drugih projektov, katerih namen bo izvajanje posegov fizične prenov urbane območij, ki so skladni s cilji trajnostnih urbanih strategij v 11 mestnih občinah.

2.2 Tržne vrzeli na področju finančnih instrumentov

Iz Predhodne ocene FI izhaja, da obstajajo tržne vrzeli na naslednjih področjih:

- malih in srednje velikih podjetij (MSP),
- raziskav, razvoja in inovacij (RRI),
- energetske učinkovitosti (EE) in
- urbanega razvoja.

Možni finančni produkti, ki izhajajo iz kasneje predstavljenih obstoječih tržnih vrzeli in že izvedenih finančnih produktov, so garancije (predvsem portfeljske), krediti (mikrokrediti, krediti večjih vrednosti), lastniško financiranje (v vseh fazah razvoja podjetja).

Posodobitve predhodne ocene:

V skladu s členom 37(2)(g) Uredbe 1303/2013 se OU lahko odloči, da se predhodna ocena po potrebi pregleda in posodobi med izvajanjem katerega koli FIa, ki se izvaja na podlagi takšne ocene, če v fazi izvajanja meni, da predhodna ocena ne ustreza več popolnoma tržnim pogojem, ki obstajajo v času izvajanja in se to tudi izraža na izvajanju FI-jev. Posodobitev predhodne ocene se v tem primeru izvede skladno s postopkom opredeljenim v tretjem odstavku 5. poglavja.

Pri določitvi vrzeli financiranja je potrebno upoštevati poleg potencialnega povpraševanja tudi naslednje:

- potencialno povpraševanje ne bo nujno prešlo v dejansko;
- pomanjkanje predhodnih investicij zaradi krize;
- omejeno poznavanje virov financiranja in finančnih produktov in
- negotovo gospodarsko okolje

2.2.1 Mala in srednje velika podjetja (MSP)

Za MSP je ocenjena kvantificirana skupna ponudba vsakega finančnega produkta za dve kategoriji velikosti MSP (mikro ter mala in srednje velika).

Mikrofinanciranje

V Sloveniji se potencialna vrzel financiranja za mikrofinanciranje v letu 2015 giblje med 1.138 mio EUR in 1.260 mio EUR. Vrzel mikrofinanciranja se delno lahko pojasni z omejeno ponudbo mikrofinanciranja v Sloveniji. Uporaba sredstev evropske kohezijske politike za financiranje produktov mikrofinanciranja ter za podporo institucijam, ki v programskem obdobju 2014—2020 nudijo mikrofinanciranje, bi koristila velikemu številu mikro podjetij v državi in bi spodbudila ustanavljanje podjetij ter trajnost novo ustanovljenih podjetij.

Tabela 1: Potencialna vrzel financiranja za mikrofinanciranje mikro podjetij v letu 2015³

	Vrzel financiranja obstoječih mikro podjetij	Vrzel financiranja, vključno s finančnim vključevanjem	Vrzel financiranja, vključno s finančnim vključevanjem in socialnim podjetništvom
Mikrofinanciranje v mio EUR	1.105 – 1.227	1.137 – 1.260	1.138 – 1.260

Vir: Predhodna analiza FI, 2015

Kratkoročna posojila

Komercialne banke se ne soočajo z likvidnostnimi težavami, vendar so kljub temu posojila pripravljene dajati le stabilnim MSP z zanesljivimi prihodnjimi denarnimi tokovi.

³ **Prvi stolpec** predstavlja finančno vrzel, ki temelji na morebitnem povpraševanju po mikrofinančnih produktih obstoječih mikro podjetij v Sloveniji. **Drugi stolpec** predstavlja finančno vrzel, vključno s povpraševanjem po finančni vključenosti. Rast ustreza znesku mikrofinanciranja, ki bi ga potrebovali novi ustanovitelji podjetij, ki se trenutno soočajo s socialno izključenostjo, in ki bi morda želeli ustanoviti podjetje, če bi pri dostopu do financiranja imeli boljšo podporo, še posebej pri mikrofinanciranju. **Zadnji stolpec** vključuje tudi vrzel obstoječih socialnih podjetij, ki bi želela pridobiti mikrofinanciranje za nadaljnje poslovanje.

Na strani povpraševanja vseh kategorij velikosti MSP, le-ta potrebujejo obratni kapital, da bi kratkoročno ostale operativne, čeprav je njihova aktivnost na relativno nizki ravni. Ugotovitve potencialnih vrzeli financiranja razkrivajo težave obeh kategorij MSP pri dostopanju do kratkoročnega posojilnega financiranja. Medtem, ko imajo po številu MSP manjši obseg, so vrzeli financiranja pri tej kategoriji večje, predvsem zato, ker običajno potrebujejo višji znesek, pomemben del uspešnih MSP pa je neuspešen pri dostopanju do posojilnega financiranja v Sloveniji.

Tabela 2: Dejanske vrzeli financiranja za kratkoročna posojila, prekoračitve na tekočih računih in kreditne linije v letu 2015 (mio EUR)

	Dejanska vrzel financiranja za mikro podjetja	Dejanska vrzel financiranja za mala in srednje velika podjetja	Dejanska vrzel financiranja za mikro, mala in srednje velika podjetja
Kratkoročna posojila v mio EUR	130 – 144	599 – 662	730 – 807

Vir: Predhodna analiza FI, 2015

Srednje- in dolgoročna posojila

Vsa MSP ne glede na velikost uporabljajo srednje in dolgoročno dolžniško financiranje v Sloveniji. Posojila potrebujejo tako za financiranje obnove opreme kot tudi za investicije in širjenje dejavnosti.

Tabela 3: Dejanske vrzeli financiranja za srednje- in dolgoročna posojila v letu 2015 (mio EUR)

	Dejanska vrzel financiranja za mikro podjetja	Dejanska vrzel financiranja za mala in srednje velika	Dejanska vrzel financiranja za mikro, mala in srednje velika podjetja
Srednje- in dolgoročna posojila v mio EUR	311 – 344	885 – 978	1.196 – 1.322

Vir: Predhodna ocena FI, 2015

Lastniški kapital

Ponudba lastniškega financiranja je v Sloveniji dostopna preko zasebnih skladov tveganega kapitala v sodelovanju s Slovenskim podjetniškim skladom. Le-ta je zagotovil tudi zagonsko financiranje v obliki semenskega kapitala, v Sloveniji pa so prisotni tudi poslovni angeli.

Tabela 4: Potencialna vrzel lastniškega financiranja za vsa MSP v letu 2015 (v mio EUR)

	Vrzel financiranja
Lastniško financiranje	14 – 92

Vir: Predhodna ocena FI, 2015

Poleg potencialne vrzeli financiranja je potrebno upoštevati, da v državi obstaja zadostno število specifičnih ciljnih skupin s potrebo po lastniškem financiranju, da so te ciljne skupine lahko zanimive tudi za zasebne vlagatelje in da je država sposobna zagotoviti finančni vzvod obstoječih omrežij za

spodbuditev povezovanja z investitorji in zagotavljanje mentorstva ter podpore MSP, ki se prijavljajo za lastniško financiranje.

2.2.2 Raziskave, razvoj in inovacije (RRI)

Vlaganje v raziskave in razvoj je v Sloveniji ključnega pomena za razvoj MSP. Intenzivnost investicij v raziskave in razvoj v Sloveniji, ki je povezana z bruto izdatki za razvoj in raziskave, se je v zadnjem desetletju, kljub nekaj nihanjem, povečala.

Tabela 5: Vrzel financiranja za financiranje RRI v letu 2015 (mio EUR)

	Vrzel financiranja
MSP	0 – 14
Skupaj podjetja	0 – 247

Vir: Predhodna ocena FI, 2015

Za izpolnitev potencialnega letnega povpraševanja je potrebno dodatno javno ali zasebno financiranje, ki je ocenjeno na 0—14 mil EUR za MSP in 0—247 mil EUR letno skupaj za vsa podjetja, ob upoštevanju, da manjša podjetja za investicije v RRI porabijo manjši delež dohodkov kot srednja in velika podjetja.

2.2.3 Energetska učinkovitost

Sredstva, namenjena TC 4, bodo podprla prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika, pri čemer bo posebna pozornost namenjena spodbujanju energetske učinkovitosti in uporabe obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju.

Izboljšave na področju energetske učinkovitosti ne bi le pripomogle k zmanjšanju splošnih emisij, temveč bi sprožile tudi dodatne naložbe in ustvarile nova delovna mesta. Slovenska vlada se je zavezala k izboljšavam na tem področju, skladno s cilji in glavnimi strateškimi dokumenti na ravni EU, kot je na primer Evropa 2020.

Tabela 6: Ocenjena vrzel financiranja za URE/OVE v obdobju 2015—2020 (mio EUR)

	Ocenjena vrzel financiranja
Obnova javnih stavb	65 – 132
Obnova zasebnih stavb	645 – 783
Procesi industrijske proizvodnje	568 – 607

Vir: Predhodna ocena FI, 2015

2.2.4 Urbani razvoj

Mesta in druga urbana naselja predstavljajo temelj slovenskega poselitvenega sistema. Urbana središča regij so lahko tudi del urbanih območij ali funkcionalnih urbanih območij in so tako tesno povezana s svojimi zaledji.

Z namenom učinkovitejše rabe prostora v urbanih območjih, se bodo v okviru prednostne naložbe 6.3 OP 2014 - 2020 izvajali ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč, zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa, spodbujalo ukrepe za izkoriščanje notranjih potencialov mestnih območij. Z izvajanjem urbane prenovne se bo spodbudilo reaktivacijo prostih in slabo izkoriščenih površin znotraj mest. Na ta način bodo ustvarjeni pogoji za razvoj gospodarskih, in družbenih dejavnosti, hkrati pa bo urbano okolje postalo bolj privlačno tudi za delo in bivanje

Predlagani finančni instrument za urbani razvoj so posojila za izvedbo ukrepov, ki prispevajo k doseganju specifičnega cilja te prednostne naložbe in drugih prednostnih naložb OP 2014 - 2020.

Tabela 7: Vrzel financiranja za financiranje urbanega razvoja v obdobju 2015—2020 (mio EUR)

	Vrzel financiranja
Projekti slovenskih mestnih občin, ki so pripravljene na izvedbo (2015—2016)	590—594
Projekti slovenskih mestnih občin, ki čakajo na realizacijo (2017—2020) ⁴	68—74

Vir: Predhodna ocena FI, 2015

2.3 Obstoječi finančni instrumenti in pridobljene izkušnje

Na splošno se je z vidika EU v preteklem programskem obdobju 2007 – 2013 pojavil močan premik k uporabi FI⁵. V Sloveniji so bili FI različno zastopani in uporabljeni. V programskem obdobju 2007 – 2013 so bili razviti in izvajani produkti mikrofinanciranja, posojil, garancij s subvencijo obrestne mere ter tveganega in semenskega kapitala.

Slovenski podjetniški sklad (SPS) upravlja holdinški sklad, na podlagi "Programa instrumentov finančnega inženiringa za MSP v RS 2009 - 2013" (PIFI), ki je financiran tudi iz sredstev evropske kohezijske politike 2007 – 2013 in drugih virov. Portfelj holdinškega sklada je vseboval tako instrumente lastniškega financiranja (tvegani kapital) kot tudi instrumente dolžniškega financiranja (garancije, garancije s subvencijo obrestne mere, posojila), vendar je bilo skoraj 70% financiranja namenjenega garancijam.

⁴ Vrzel je pri projektih, ki se začnejo v letih 2015 in 2016 veliko večja, saj vsebuje tudi projekte mestne občine Ljubljana, ki seznama projektov za obdobje 2017—2020 ni posredovala.

⁵ Finančni instrumenti so izraz, ki izhaja iz opredelitev Evropske komisije, in se razlikuje od finančnih produktov (kredit, garancije, itd.), ki jih je izvajala večina slovenskih finančnih institucij. EU definicija finančnega instrumenta je, da gre za EU ukrep finančne podpore, ki je komplementaren proračunu in naslavlja eno ali več političnih ciljev EU. Takšen instrument se lahko izvaja v obliki lastniških ali kvazi-lastniških naložb, kreditov ali garancij ali drugih instrumentov delitve tveganja. Kjer je primerno, se lahko kombinirajo z nepovratnimi sredstvi.

Prav tako SID banka upravlja posojilne sklade za MSP in RRI, s skupnim potencialom do 650 mio EUR. Poleg teh FI v obliki neposrednega financiranja je večino sredstev posredovanih do končnih koristnikov posredovala (posredno) preko komercialnih bank. Po bilančnih podatkih s konca leta 2014 je bilo okoli 1,2 mrd EUR sredstev dodeljenih posredno preko komercialnih bank za MSP.

Finančne produkte sta izvajala tudi Eko sklad in Slovenski regionalni razvojni sklad. Eko sklad je zagotavljal nepovratna sredstva in prednostna posojila za projekte energetske učinkovitosti, Slovenski regionalni sklad pa je pokrival področja, relevantna za regionalne razvojne politike.

Opravljen je bil pregled obstoječih FI v Sloveniji ter glavnih pridobljenih izkušenj v programskem obdobju 2007—2013, ki so predstavljene v spodnji tabeli.

Tabela 8: Glavne pridobljene izkušnje za programsko obdobje 2007—2013

Pridobljena izkušnje	Opis
Različen obseg finančnih instrumentov na štirih naložbenih področjih.	Ponudba več različnih finančnih instrumentov je na področju MSP najbolj razširjena in razvita preko Slovenskega podjetniškega sklada in SID banke. Na področju energetske učinkovitosti sta prisotna SID banka in Eko sklad, ki zajemata podjetja, občine in posameznike.
Prevladovala so garancije, na voljo pa so bile tudi druge vrste financiranja.	Ponudba Slovenskega podjetniškega sklada v veliki meri temelji na garancijah, vendar je Slovenski podjetniški sklad razvil tudi več drugih instrumentov na področju dolga in lastniškega financiranja (mikrokrediti, konvertibilna posojila, tvegani kapital in kapitalsko-lastniški vstop).
Financiranje v obliki nepovratnih sredstev je bilo za nekatera področja ključnega pomena.	Nekatera področja so v celoti ali delno krila neposredna sredstva, ki so bila tako ključnega pomena za razvoj teh področij (kmetijstvo, RRI, velik del obstoječih projektov na področju energetske učinkovitosti).
Pobude v obliki nepovratnih sredstev bodo ostale pomemben sestavni del.	Obstajajo področja, kjer financiranje brez vključevanja spodbud v obliki nepovratnih sredstev ne bo mogoče (npr. start-up podjetja, energetska obnova stavb, ki spadajo pod kulturno dediščino, posebne spodbude za raziskave in razvoj, določena področja v kmetijskem sektorju), zato bo potrebno določiti, kateri FI bi bili primerni za dopolnitev subvencije.
Slovenski birokratski pravni okvir včasih predstavlja oviro učinkovitemu financiranju.	Trenuten pravni okvir na določenih področjih ne dovoljuje učinkovite uporabe sredstev preko razpoložljivih FI (npr. zahtevana 100% privolitev lastnikov za pridobitev posojila za energetske sanacije, za katerega zaprosi upravljavec stavbe, garancije Slovenskega podjetniškega sklada niso obravnavane kot prvovrstno zavarovanje, nezmožnost dodatnega sposojanja Slovenskega sklada za regionalni razvoj).

Pridobljena izkušnje	Opis
Stroge specifikacije razpisnih dokumentacij "prisilijo" podjetja k prilagajanju svojih strategij.	Problem nefleksibilnega in visoko zbirokratiziranega sistema – končni prejemniki pripravljajo strategije na podlagi specifikacij razpisne dokumentacije in posledično ustrezno prilagajajo svoje načrte, namesto da bi sledili svojemu poslovnemu načrtu in pričakovanjem.
Veliko obstoječih skladov z omejenimi zmogljivostmi.	Javni skladi so preobremenjeni; nimajo dovolj velikih zmogljivosti (zaposlenih) za pregledovanje vseh vlog, kot tudi ne za razširitev svoje ponudbe.
Prekrivanje različnih instrumentov.	Enake ali podobne vrste finančnih instrumentov, ki jih nudijo različni deležniki na istem področju in v istem časovnem obdobju (npr. področje RRI: kreditne linije SID banke in garancije SPS).
Mnenje glede učinkovitosti subvencij obrestne mere.	Nekatera mnenja glede kombiniranja garancij s subvencijo obrestne mere so pozitivna (subvencija obrestne mere kot učinkovit ukrep). Medtem ko drugi ne podpirajo te kombinacije.
Cikel tveganega kapitala je v fazi odprodaje (ne vzpostavlja se nobenega novega investicijskega cikla).	Na trgu tveganega kapitala bo po 5-letni naložbeni fazi sledila 5-letna odprodajna faza. Obstaja možnost za ustanovitev novih skladov. Na podlagi informacij, pridobljenih v razgovorih, bi bilo za delovanje skladov tveganega kapitala koristno, če bi večji delež investicij prihajal iz tujine, zato se razmišlja tudi v smeri sodelovanja Slovenije v čezmejnem skladu tveganega kapitala.
Zaradi tržnih omejitev in izkušenj drugih držav obstaja želja po sodelovanju preko meja Slovenije.	Slovenija kot majhna država na vseh področjih nima zadostne kritične mase za doseganje zelenega učinka. Na področju lastniškega financiranja obstajajo preference za integracijo z drugimi državami.
Obstoječe institucije, ki nudijo financiranje, se trudijo povečati svojo prilagojenost trgu.	Obstoječe institucije, ki nudijo financiranje, vključujejo v tekoče razprave glavne korespondente, z namenom razumevanja nazorov glavnih deležnikov, ki so vključeni v trg, ter tako povečanja transparentnost. Vendar ne glede na zgoraj navedeno, Slovenija še vedno potrebuje večjo fleksibilnost, ki bo omogočila hitrejše pretvorbe programov skladno s potrebami trga.

Vir: Predhodna ocena FI, 2015

Obstoječi FI so pokazali pozitivne rezultate pri podpori končnih prejemnikov sredstev. V tem pogledu ni razloga za prekinitve delovanja teh instrumentov. Njihovo delovanje se lahko nadaljuje še naprej tudi v programskem obdobju 2014—2020, vzporedno s finančnimi instrumenti in produkti, predlaganimi v trenutni naložbeni strategiji. Obstoječe FI se lahko izvaja nespremenjeno, če se za njihovo izvajanje zagotovi drug vir sredstev (ne sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov); npr. financiranje iz integralnega proračuna, sproščena sredstva obstoječih FI, financiranje občin in zasebno financiranje. Ne da bi to vplivalo na izvajanje obstoječih FI ali ostalih dejavnosti

ključnih deležnikov pri FI (kot so opredeljeni v uvodnem poglavju) pa je potrebno v največji možni meri zagotoviti komplementarnost s prednostnim izvajanjem sklada skladov oz. FI financiranimi iz sredstev evropske kohezijske politike 2014-2020.

Če se OU in PO skupaj s sodelujočima ministrstvoma odločijo na podlagi pozitivnih rezultatov in učinkov FI, ki so bili izvedeni iz sredstev evropske kohezijske politike 2007 – 2013, za nadaljevanje enega ali več obstoječih (ali nadgrajenih) FI s financiranjem preko sredstev ESIF v obdobju 2014 - 2020, morajo biti le-ti prilagojeni in skladni z Uredbo (EU) št. 1303/2013 EU o razvoju FI z uporabo sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov. To posledično vključuje spremembe v oblikovanju in izvajanju FI. Te spremembe so potrebne zaradi uskladitve obstoječih FI v Sloveniji z Uredbo (EU) št. 1303/2013, ki se navezuje na FI v programskem obdobju 2014—2020. Ta uredba vključuje izbiro finančnih posrednikov na podlagi odprtih, preglednih, sorazmernih in nediskriminatornih postopkov, pri čemer se preprečijo navzkrižja interesov.

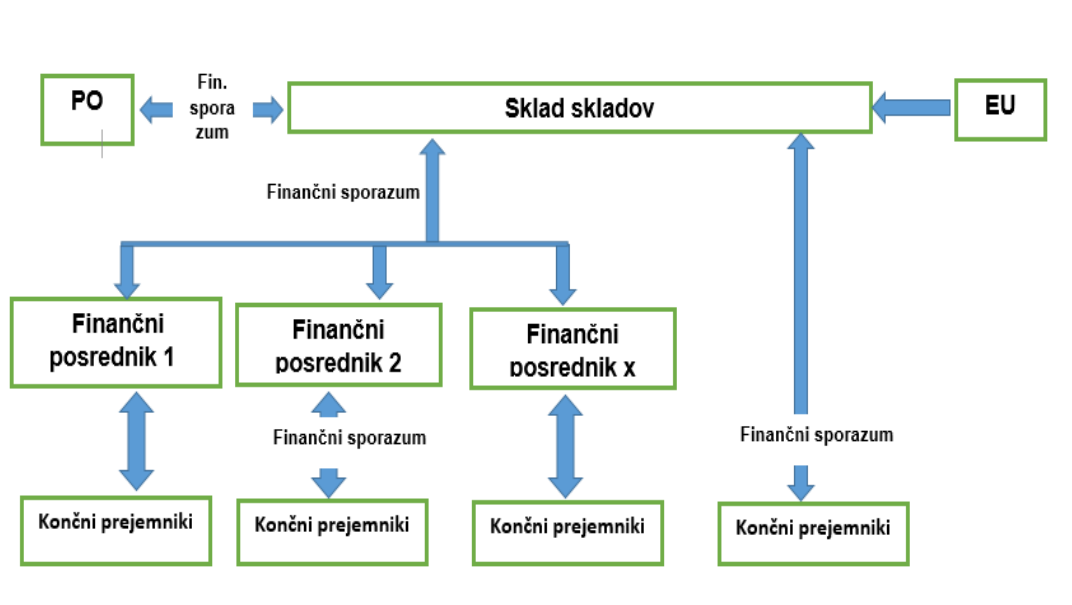
3. Naložbena strategija in načrtovanje finančnih instrumentov

3.1 Izvedbeni pogoji

Predhodna ocena FI predlaga dvostopenjsko strukturo izvajanja Fi preko sklada skladov. Tudi EIB analiza potrjuje, da je to v tem trenutku najbolj primeren način izvajanja finančnih instrumentov v Sloveniji v tej fazi. Enostopenjski struktura (brez sklada skladov) zahteva veliko stopnjo strokovnega znanja upravne zmogljivosti v okviru OU in PO, le na ta način bi bil zagotovljen neposreden nadzor finančnih posrednikov.

Predlagana struktura z enim skladom skladov in tematskimi podskladi je v skladu s predpisi in vključuje številne prednosti, kot na primer enotno strukturo upravljanja in enega podpisnika sporazuma o financiranju, večjo kritično maso, ekonomijo obsega, stroškovno učinkovitost in potencial za izkoriščanje sinergij med podskladi.

Slika 1: Struktura upravljanja sklada skladov v programskem obdobju 2014—2020

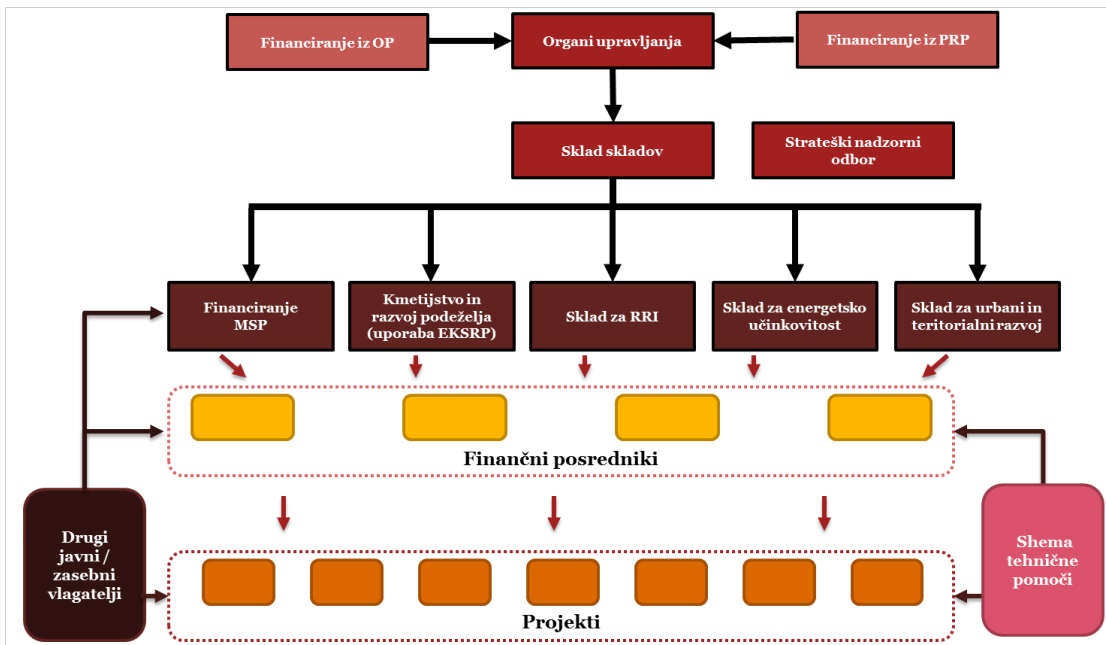
Vir: Lastna izdelava slike

V Predhodni oceni FI je bila predlagana naložbena strategija⁶, ki temelji na petih naložbenih skladih (MSP, razvoj podeželja, RRI, energetska učinkovitost, urbani razvoj). V Ključnih elementih FI so predstavljena štiri področja (MSP, RRI, energetska učinkovitost, urbani razvoj), ki so financirana iz OP 2014- 2020, medtem ko je področje razvoja podeželja obravnavano posebej, saj je financirano iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in opredeljeno v Programu za razvoj podeželja

⁶ Naložbena strategija zajema naslednje elemente: (i) strateški okvir, ki vključuje ugotovljene tržne vrzeli, usklajenost s cilji OP 2014 - 2020 ter drugimi strateškimi dokumenti, (ii) predlog naložbene strategije (cilji, deležniki, struktura, produkti, postopek dopolnjevanja naložbene strategije), (iii) slovenski sklad skladov (cilji po posameznih področjih – pogoji za ciljne skupine/projekte), (iv) naložbena struktura sklada skladov, (v) izbor finančnih posrednikov, (vi) tehnična pomoč, (vii) ponovna uporaba sredstev, (viii) strategija izstopa.

2014-2020. Za vsa naložbena področja je predlagano, da se uporabijo po meri oblikovani FI (tailor-made). Izvedbene ključne pogoje in cilje natančneje definira upravljavec sklada skladov v naložbeni strategiji, ki bo sestavni del sporazuma o financiranju. Upravljavec sklada skladov bo moral pri pripravi naložbene strategije sklada skladov zasledovati vsebino Ključnih elementov FI, Predhodne ocene FI, EIB analize, preverjanja na trgu (market test) in ciljev OP 2014 – 2020.

Slika 2: Naložbena strategija sklada skladov

Vir: Predhodna ocena FI, 2015

Skladno z Uredbo (EU) 1303/2013 in glede na Navodila EK je možno upravljavca sklada skladov izbrati na več načinov, med drugim v skladu z veljavnim zakonom o javnem naročanju, na primer kot javno naročilo med osebami v javnem sektorju, ki je upošteva pogoje za tako imenovanje in glede na izkušnje drugih držav članic, tudi najbolj ustrezen način.

Skladno s Predhodno oceno FI v Sloveniji se bodo FI izvajali preko sklada skladov, in sicer jih bo izvajal sklad skladov prek finančnih posrednikov ali izjemoma neposredno. Ta način izvedbe predstavlja največji potencial za dodano vrednost in ustvarjanje maksimalnega finančnega vzvoda za slovenski trg. Upravljavec sklada skladov lahko izjemoma izvaja FI tudi sam, če to narekujejo rezultati preverjanja na trgu (market test) glede na cilje OP 2014 – 2020 ob upoštevanju splošnih načel izvajanja FI, vključno z minimalnim finančnim vzvodom. Preverjanje na trgu se opravi pri finančnih posrednikih, ki bi lahko izvajali FI.

Upravljavca sklada skladov bo PO skladno točko b) četrtega odstavka 38. člena Uredbe EU št. 1303/2013 izbral upoštevač veljavno pravo javnega naročanja. PO lahko na podlagi 28. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15) in Obvestilom Evropske Komisije: Smernice za države članice o izbiri organov, ki izvajajo finančne instrumente (2016/C276/01) odda javno naročilo

pravni osebi javnega prava in neposredno sklene sporazum o financiranju z upravljavcem sklada skladov.

PO mora pri izboru upravljavca sklada skladov upoštevati zahteve in merila, ki izhajajo iz 7. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 480/2014. Minimalne zahteve, ki jih mora upravljavec sklada skladov izpolnjevati, so:

- pooblastilo po pravu EU in nacionalnem pravu za izvajanje zadevnih nalog,
- primerna ekonomska in finančna vzdržnost,
- primerna zmogljivost za izvajanje finančnega instrumenta, vključno z organizacijsko strukturo in upravljavskim okvirom,
- obstoj uspešnega in učinkovitega sistema notranjega nadzora,
- uporaba računovodskega sistema, ki pravočasno zagotavlja točne, popolne in zanesljive informacije,
- pristanek na revizijo s strani slovenskih, EU revizijskih organov in Evropskega računskega sodišča.

Uporabijo se vsaj naslednja merila pri izbiri upravljavca sklada skladov:

- zanesljivost in verodostojnost metodologije za opredelitev in oceno finančnih posrednikov oziroma končnih prejemnikov,
- raven stroškov upravljanja in provizij za upravljanje, povezanih z izvajanjem FI, ter predlagana metodologija za njihov izračun,
- pogoji v zvezi s podporo, ki se zagotavlja končnim prejemnikom, vključno z oblikovanjem cen,
- sposobnost mobilizacije dodatnih sredstev za naložbe v korist končnih prejemnikov poleg prispevkov programa,
- dokazana dodatna dejavnost v primerjavi z obstoječo dejavnostjo,
- če sklad skladov, ki izvaja FI, temu instrumentu nameni lastna sredstva ali nosi del tveganja, so predlagani ukrepi za usklajevanje interesov in za omejitve mogočega navzkrižja interesov.

Na osnovi Navodil OU za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020, kjer je opisan postopek izbora sklada skladov kot operacije, MGRT kot PO v sodelovanju s sodelujočima ministrstvoma izbere upravljavca sklada skladov in s sporazumom o financiranju⁷ dogovori podrobnosti glede oblike, vsebine, dinamike in učinkovitosti FI, kot sledi iz naložbene strategije sklada skladov. Poleg tega se MGRT kot PO v sporazumu z upravljavcem sklada skladov dogovori tudi glede upravljanja sklada skladov (osnovno nadomestilo in nadomestilo za uspešnost skladno s 13. členom Delegirane uredbe EK 480/2014).

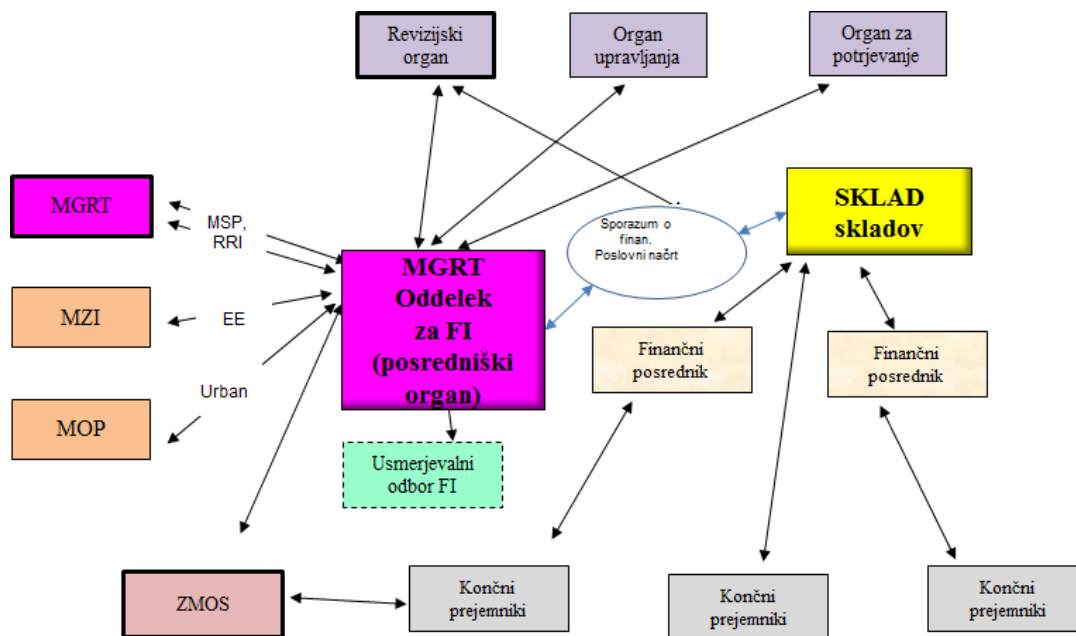
Upravljavec sklada skladov finančne posrednike izbere skladno s 7. členom Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 480/2014, Obvestilom Evropske Komisije: Smernice za države članice o izbiri organov, ki izvajajo finančne instrumente (2016/C276/01) in ZJN-3 (vključno z 28. členom ZJN-3). Upravljavec sklada skladov zagotovi, da so v zvezi s finančnimi posredniki izpolnjene zahteve, ki izhajajo iz 7. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 480/2014.

---

⁷ Vsebina sporazuma o financiranju je določena v Uredbi EK 1303/2013, Priloga IV.

Izbor sklada skladov in finančnih posrednikov

Slika 3: Struktura izvajanja finančnih instrumentov v Sloveniji

Vir: Lastna izdelava slike

PO za izvajanje FI je MGRT, ki pri izvajanju sodeluje s sodelujočima ministrstvom, in sicer MZI in MOP. V okviru MGRT je zagotovljena koordinacija vseh vključenih ministrstev.

MGRT deluje kot PO (oddelek za FI) in hkrati tudi vsebinsko pokriva področje MSP in RRI. Sodelujoči ministristvi sta MZI in MOP, ki pokrivata vsebinski področji energetske učinkovitosti ter urbanega razvoja. Vsebinski nosilci na ministrstvih sodelujejo z oddelkom za FI v okviru MGRT ter pripravljajo vsebinske predloge za gradivo, ki ga koordinira oddelek za FI za Usmerjevalni odbor. Poleg tega oddelek za FI sodeluje z OU, organom za potrjevanje in upravljavcem sklada skladov ter ZMOS. Upravljavec sklada skladov sodeluje z oddelkom PO za FI pri pripravi poslovnega načrta, sporazuma o financiranju in drugih dokumentov. Upravljavec sklada skladov prav tako izvede postopek izbora finančnih posrednikov plasira sredstva sklada skladov ter upravlja s prostimi sredstvi sklada skladov. Pravila naložbenja prostih sredstev sklada skladov PO in upravljavec sklada skladov dogovorita v sporazumu o financiranju. Finančni posrednik sklepa naložbene posle s končnimi prejemniki. Upravljavec sklada skladov in finančni posredniki samostojno in neodvisno odobravajo naložbene posle.

ZMOS pri izvajanju finančnih instrumentov skladno s 7. členom Uredbe EU št 1301/2013, kot posredniški organ v okviru celostnih teritorialnih naložb opravlja naslednje naloge:

1. daje soglasje h ključnim elementom finančnih instrumentov;
2. na ravni posamezne investicije poda mnenje o skladnosti investicije s trajnostno urbano strategijo.

V okviru prve naloge sodeluje z oddelkom PO za FI pri pripravi ključnih elementov FI in poda soglasje h ključnim elementom v okviru medresorskega usklajevanja gradiva pred obravnavo na Vladi RS. Za izvajanje druge naloge poda mnenje o skladnosti investicije s trajnostno urbano strategijo, ki je sestavni del vloge za financiranje.

Naloge Usmerjevalnega odbora so opredeljene v Uredbi o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta ter so navedene v uvodnem poglavju Ključnih elementov FI. Skladno s to uredbo deluje usmerjevalni odbor kot posvetovalni organ posredniškega organa, pristojnega za izvajanje finančnih instrumentov, h katerim prispevajo evropski strukturni in investicijski skladi, glede:

- priprave ključnih elementov finančnih instrumentov v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance,
- priprave naložbene strategije,
- priprave predloga izvedbenega načrta,
- priprave predloga za izbor operacij in izvajalca sklada skladov

Usmerjevalni odbor spremlja izvajanje FI prek četrletnih, polletnih in letnih poročil o napredku izvajanja, skladno s cilji OP 2014 – 2020 in naložbeno strategijo ter zavzema stališča do doseženih ciljev. Po potrebi izdaja splošna priporočila pristojnemu posredniškemu organu predvsem glede porabe sredstev namenjenih FI, ter obravnava spremembe operacije ter daje priporočila in predloge PO za primer, ko operacija ne dosega zastavljenih ciljev. PO priporočila in predloge preuči in se nanje ustrezno odzove.

3.2 Načrtovani finančni produkti in ciljne skupine

Ob upoštevanju izsledkov Predhodne ocene FI, Analize EIB in potreb na trgu so predlagani naslednji finančni produkti:

- a) Finančni instrument **za RRI** iz TC 1 vključujejo:
  - krediti podjetjem vseh velikosti,
  - portfeljske garancije finančnim posrednikom za financiranje podjetij vseh velikosti.
- b) Finančni instrumenti **za MSP** iz TC 3 vključujejo:
  - portfeljske garancije finančnim posrednikom za financiranje MSP,
  - mikrogarancije MSP,
  - mikrokrediti mikro in malim podjetjem in samostojnim podjetnikom (do 25.000 EUR),
  - lastniško in/ali kvazi-lastniško financiranje MSP.
- c) Finančni instrumenti **za energetska učinkovitost** iz TC 4 vključujejo:
  - Posojila javnim partnerjem za celovito energetska prenova javnih stavb,
  - posojila ESCO podjetjem za celovito energetska prenova javnih stavb,,
  - garancijske sheme,
  - lastniško financiranje.

Po Predhodni oceni finančnih instrumentov v Sloveniji, PwC 2015, so za področje energetske učinkovitosti predvideni vsi naštetni finančni produkti. Za samo izvajanje energetskih prenov javnih stavb po EPC modelu (energy performance contracting) se primarno predvideva uporaba

finančnega produkta posojil, uporaba ostalih dveh finančnih produktov pa ob upoštevanju omejitev glede javnofinančne stabilnosti.

d) Finančni instrument **za urbani razvoj** iz TC 6 vključujejo: Posojila za projekte na področju urbanega razvoja.⁸

Ponudba FI mora biti za končne prejemnike ugodnejša od tržne za ciljno skupino končnih prejemnikov.

Dejanska izvedba, vsebina in pogoji posameznega finančnega produkta so odvisni od razmer na trgu ter učinkovitosti posameznega finančnega produkta in se bo skladno z določbami iz sporazuma o financiranju sproti prilagajala.

Tabela 9: Finančni produkti in ciljne skupine povzeti po Predhodni oceni FI in Analizi EIB in s strani ministrstev predlagani finančni produkti z višino sredstev in ciljnim skupinami⁹:

Področje	Finančni produkt glede na vrzel financiranja	Ugotovljena vrzel financiranja (v MIO EUR)	Predlagani finančni produkt	Predvidena višina sredstev glede na Predhodno oceno FI	Predlagana višina sredstev*	Ciljna skupina glede na Predhodno oceno FI	Predlagana ciljna skupina
RRI	Posojila	0 – 247	Posojila	20 mio EUR (start up, MSP) 10 mio EUR (VP)	38 mio EUR (MSP) 20 mio EUR (VP)	Vsa podjetja	Vsa podjetja
	Portfeljske garancije		Portfeljske garancije	58 mio EUR (MSP) 30 mio EUR (VP)	20 mio EUR (MSP) 10 mio EUR (VP)	Vsa podjetja	Vsa podjetja
	Lastniško financiranje		Lastniško financiranje, kvazi-lastniško financiranje	10 mio EUR VP	/	Velika podjetja	/
MSP	Mikrokrediti	1.138 – 1.260	Mikrokrediti za mikro in mala podjetja	79 mio EUR	60 mio EUR	MSP	mikro in mala podjetja in samostojni podjetniki
	Kratkoročna posojila	730 – 807	Portfeljske garancije,	96 mio EUR (MSP)	40 mio EUR	MSP	MSP

⁸ Kot npr.:

- posojila za izvedbo projektov prenove ali novogradnje stanovanj, ki so rezultat urbane prenove s ciljem povečanja javnega stanovanjskega fonda, skladno z izkazanimi potrebami po posameznih mestnih občinah;
- posojila za izvedbo drugih operacij, katerih namen bo izvajanje posegov fizične prenove urbanih območij, ki so skladni s cilji trajnostnih urbanih strategij v 11 mestnih občinah.

⁹ Zneski vključujejo plasmaje končnim prejemnikom in pripadajoče rezervacije in/ali oslabitve, upravljalvske in druge provizije ter nepovratna sredstva.

Predlagana višina sredstev po posameznem finančnem produktu je okvirna in se lahko spremeni glede na izsledke market testa.

	Srednje in dolgoročna posojila	1.196 – 1.322	vključno z mikrogarancijami	60 mio EUR (snovna in energetska učinkovitost)	25 mio EUR (snovna in energetska učinkovitost)	MSP	MSP
	Lastniško financiranje	14 – 92	Lastniško financiranje, kvazi-lastniško financiranje	20 mio EUR (MSP)	10 mio EUR	MSP	MSP
Energetska učinkovitost	Posojila	65-132	Posojila za celovito energetske prenove javnih stavb	56 mio EUR	25 mio EUR	Osebe javnega in zasebnega prava	Javni sektor, ESCO podjetja
	Posojila	645 – 783					
	Lastniško financiranje	568 – 607	Garancijske sheme, lastniško financiranje ¹⁰				
Urbani razvoj	Posojila za projekte mestnih občin, ki so pripravljene na izvedbo	590—594	Posojila za projekte mestnih občin	16,7 mio EUR	5 mio EUR	Regionalni in lokalni organi, občine, podjetja za izvajanje/upravljanje javnih storitev, nosilci nepremičninskih projektov.	Gospodarstvo, lokalne skupnosti, upravljavci javnih površin in stavb, stanovanjske kooperative in ponudniki drugih alternativnih oblik bivanja v mestih,
	Posojila za projekte mestnih občin v pripravi	68—74					

*Razporeditev sredstev za finančne instrumente za TC6 temelji na razdelitvi sredstev med regije, ki je bila pripravljena na OU in bo vključena v OP 2014 – 2020 ob spremembi oz. dopolnitvi OP 2014 - 2020.

Sredstva, ki so na voljo za posamezen FI so določena na osnovi zneskov, ki so predlagani v OP 2014 – 2020 z dne 11. 12. 2014¹¹. Za izvajanje FI okviru OP 2014 - 2020 pod TC1 je namenjenih 128 mio EUR, za izvajanje FI pod TC 3 je namenjenih 255 mio EUR in za izvajanje FI pod TC 4 je namenjenih 25 mio EUR, za izvajanje FI pod TC 6 je namenjenih 5 mio EUR. Sredstva pod TC1 in TC3 so razdeljena na dve kohezijski regiji, Vzhodno in Zahodno Slovenijo.

¹⁰ Po Predhodni oceni finančnih instrumentov v Sloveniji, PwC 2015, so za področje energetske učinkovitosti predvideni vsi naštetih finančni produkti. Za samo izvajanje energetske prenove javnih stavb po EPC modelu (energy performance contracting) se primarno predvideva uporaba finančnega produkta posojil, uporaba ostalih dveh finančnih produktov pa ob upoštevanju omejitev glede javnofinančne stabilnosti.

¹¹ Predstavljeni zneski temeljijo na trenutno sprejetem Operativnem programu 2014-2020 in se bodo uskladjali ob spremembi Operativnega programa 2014-2020.

Vir sredstev za FI za MSP v okviru OP 2014 - 2020 na TC 1 in TC 3, in sicer v višini 333 mio EUR, od tega 255 mio EUR iz TC 3 in 78 mio EUR iz TC 1. Za velika podjetja je v okviru TC 1 namenjenih 50 mio EUR.¹²

Za izvedbo FI je predvideno, da bodo sredstva zagotovljena za vzhodno in zahodno kohezijsko regijo (razen pri prednostni naložbi 4.1, ki pokriva celotno Slovenijo) ter v naslednjih tranšah:

Tabela 10: Finančna sredstva za FI po letih in kohezijskih regijah

Prednostna naložba	Regija	2017	2019	2021	2022	Skupaj
1.2	Vzhod	8.550.000,00	8.550.000,00	8.550.000,00	8.550.000,00	34.200.000,00
1.2	Zahod	13.450.000,00	13.450.000,00	13.450.000,00	13.450.000,00	53.800.000,00
1.2 Vsota		22.000.000,00	22.000.000,00	22.000.000,00	22.000.000,00	88.000.000,00
3.1	Vzhod	13.875.000,00	13.875.000,00	13.875.000,00	13.875.000,00	55.500.000,00
3.1	Zahod	19.875.000,00	19.875.000,00	19.875.000,00	19.875.000,00	79.500.000,00
3.1 Vsota		33.750.000,00	33.750.000,00	33.750.000,00	33.750.000,00	135.000.000,00
4.1	SI	6.250.000,00	6.250.000,00	6.250.000,00	6.250.000,00	25.000.000,00
4.1 Vsota		6.250.000,00	6.250.000,00	6.250.000,00	6.250.000,00	25.000.000,00
6.3	Vzhod	800.000,00	800.000,00	800.000,00	800.000,00	3.200.000,00
6.3	Zahod	450.000,00	450.000,00	450.000,00	450.000,00	1.800.000,00
6.3 Vsota		1.250.000,00	1.250.000,00	1.250.000,00	1.250.000,00	5.000.000,00
Skupna vsota		63.250.000,00	63.250.000,00	63.250.000,00	63.250.000,00	253.000.000,00

Upravljevalci sklada skladov se v sporazumu o financiranju med drugim zaveže k rednemu plasiranju sredstev (prek finančnih posrednikov ali neposredno) do končnih prejemnikov.

V nadaljevanju so predstavljeni finančni instrumenti po področjih in sicer:

- Finančni instrumenti za MSP (financirani iz TC 3),
- Finančni instrumenti za RRI za MSP in velika podjetja (financirani iz TC 1),
- Finančni instrumenti za energetske učinkovitost (financirani iz TC 4) in
- Finančni instrumenti za urbani razvoj (financirani iz TC 6).

3.2.1 Finančni instrument za RRI

Predlagani FI za RRI se osredotoča na zagotavljanje posojil za projekte na področju RRI za start-up podjetja, MSP ter velika podjetja. Pridobljene izkušnje drugih držav članic so opozorile na dejstvo, da sta za pozitivne rezultate pri takšnem FI potrebna dobro razvit sistem inovacij ter jasna struktura projektov.

¹² Predstavljeni zneski temeljijo na trenutno sprejetem Operativnem programu 2014-2020 in se bodo uskladili ob spremembi Operativnega programa 2014-2020.

3.2.1.1 Posojila za MSP in velika podjetja

Za spodbujanje RRI se bodo izvajala ugodna posojila (dolge ročnosti, nizka obrestna mera slabša zavarovanja) za inovativna start-up podjetja in MSP ter za velika podjetja.

Za posojila je namenjenih **58 mio EUR**, ki izhajajo iz TC 1:

- 20 mio EUR za velika podjetja;
- 38 mio EUR za MSP.

Pričakovani učinek finančnega vzvoda je 1,5 do 2,5.

Posojila lahko pokrivajo investicije (opredmetene ali neopredmetene).

Državne pomoči: krediti se presojujejo skladno z relevantno shemo državne pomoči ali pomoči de minimis.

Ciljne skupine:

- Inovativna start-up podjetja, MSP in velika podjetja.

Cilji:

- Podpora za start-up podjetja, MSP ter velika podjetja z inovativnim projektom, naj bo podjetje v semenski fazi, fazi oblikovanja in/ali fazi razvoja (mogoče je tudi financiranje razvoja, čeprav je poudarek na semenski fazi in fazi oblikovanja);
- Financiranje inovativnih start-up podjetij, MSP in velikih podjetij, ki si upajo tvegati;
- Financiranje opredmetenih in neopredmetenih investicij (saj je financiranje neopredmetenih investicij za MSP lahko težavno);
- Zagotavljanje delitve tveganja s finančnim posrednikom (kar omogoča približno 2x vzvod);
- Dopolnitev obstoječega financiranja, ki je namenjeno inovacijam;
- Zmanjšanje specifičnih težav ciljnih skupin in končnih prejemnikov pri dostopanju do financiranja, saj se finančni instituciji njihov projekt zdi preveč tvegan/bančno neprimeren.

Kazalniki:

- Število podprtih podjetij (z razdelitvijo na MSP in velika podjetja) in podjetnikov,
- Skupni znesek, ki je dodeljen MSP in velikim podjetjem,
- Učinek finančnega vzvoda.

3.2.1.2 Portfeljske garancije za podporo MSP in velikih podjetij

Namen portfeljskih garancij je zagotovitev koristi za končnega prejemnika (podjetje), da (i) zmanjša maksimalno raven zavarovanja, ki jo od podjetij zahteva komercialna banka, (ii) zmanjša obrestne mere, ki je zahtevana pri posojilu, (iii) manjši stroški garancije od tržnih stroškov in (iv) možnost za obdobje odloga vračanja posojila, ki je daljše od tistega, ki ga običajno določi trg.

Ta produkt bo zagotovljen v okviru instrumenta za porazdelitev tveganj, kjer del tveganja prevzema tudi kreditodajalec. Portfeljska garancija bo zagotovljena vnaprej kreditodajalcu. Garancija bo lahko

krila morebitne izgube kreditodajalca (izgube, ki so povezane z neplačevanjem glavnice in/ali obresti posojila).

Portfeljske garancije bodo pokrile izgube portfelja podjetij, ki ga je ustvaril izbrani kreditodajalec. Te ugodnosti, dodeljene kreditodajalcu (tj. komercialna banka), se bodo na ciljne skupine prenesle kot nižje zahteve po zavarovanju, nižje obrestne mere, daljše obdobje odplačevanja in daljše obdobje odloga plačevanja. To bo obravnavano v teku pogajanj s kreditodajalcem.

Portfeljske garancije pokrivajo (i) naložbeno financiranje (osnovna sredstva) in (ii) financiranje obratnega kapitala (podpora za obratni kapital mogoča le v povezavi z investicijami).

Predvidena je izdaja portfeljskih garancij v višini **30 mio EUR** iz TC 1:

- 20 mio EUR pod TC 1 za MSP in
- 10 mio EUR pod TC1 za velika podjetja

Pričakovani učinek finančnega vzvoda je 1,5 do 5.

Državne pomoči: krediti se presojuje skladno z relevantno shemo državne pomoči ali pomoči de minimis.

Možna je kombinacija portfeljskih garancij z nepovratnimi viri.

Ciljna skupina so: MSP in velika podjetja

Cilji, ki jih zasledujemo z izvajanjem portfeljskih garancij:

- Dopolnjevanje obstoječih garancijskih instrumentov (garancije za posamične projekte, ki niso portfeljske garancije);
- Podpora financiranju obratnega kapitala in investicijam.

Kazalniki:

- Število podprtih MSP in velikih podjetij (z razdelitvijo na mikro, mala podjetja, srednje velika podjetja ter velika podjetja) in podjetnikov;
- Število zaposlenih v posameznem podjetju ob vključitvi v portfelj.

3.2.2 Finančni instrumenti za MSP

Upravljavca sklada skladov bo za MSP razvil in izvajal tri vrste finančnih produktov:

- Portfeljske garancije, vključno z mikrogarancijami za MSP,
- Prednostno posojilo za zagotavljanje mikroposojil mikropodjetjem in podjetnikom;
- Lastniško financiranje za zagotavljanje lastniškega in kvazi-lastniškega financiranja za MSP.

Pri vseh navedenih finančnih produktih je možna kombinacija z nepovratnimi viri.

3.2.2.1 Portfeljske garancije za podporo MSP, vključno z mikrogarancijami za posojila pod vrednostjo 25.000 EUR

Namen portfeljskih garancij je zagotovitev koristi za končnega prejemnika (MSP), da (i) maksimalno zmanjša delež zavarovanja, ki jo od podjetij zahteva komercialna banka, (ii) zmanjša obrestne mere, ki je zahtevana pri posojilu, (iii) manjši stroški garancije od tržnih stroškov in (iv) možnost za obdobje odloga, ki je daljše od tistega, ki ga običajno določi trg.

Ta produkt bo zagotovljen v okviru instrumenta za porazdelitev tveganj, kjer del tveganja prevzema tudi kreditodajalec¹³. Portfeljska garancija bo zagotovljena vnaprej kreditodajalcu. Garancija bo lahko krila morebitne izgube kreditodajalca (izgube, ki so povezane z neplačevanjem glavnice in obresti posojila).

Portfeljske garancije bodo pomenile predvsem – ne pa samo – nižje zahteve po zavarovanju, ki jih bodo kreditodajalci zahtevali od končnih prejemnikov in nižjo pogodbeno obrestno mero, pokrile pa bodo tudi morebitne izgube kreditodajalcev, iz naslova plasiranih sredstev končnim prejemnikom. Te ugodnosti, dodeljene kreditodajalcu se bodo na ciljne skupine (tj. MSP, start-up podjetja, socialna podjetja) prenesle lahko tudi kot nižje zahteve po zavarovanju, nižje obrestne mere, daljše obdobje odplačevanja in daljše obdobje odloga plačevanja. To bo obravnavano v teku pogajanj s kreditodajalcem.

Končni prejemnik lahko sredstva kredita, kritega z garancijo, nameni za (i) naložbeno financiranje (osnovna sredstva) in (ii) financiranje obratnega kapitala.

Predvidena je izdaja portfeljskih garancij v višini **65 mio EUR** iz TC 3:

- 40 mio EUR
- 25 mio EUR za MSP za spodbujanje snovne in energetske učinkovitosti, krepitve in integracije sistemov ter optimizacijo tehnologij in procesov

Pričakovani učinek finančnega vzvoda je 1,5 do 5.

Državne pomoči: kredit končnemu prejemniku zaradi portfeljske garancije ali mikrogarancije se presoja skladno z relevantno shemo državne pomoči ali pomoči de minimis.

Možna je kombinacija portfeljskih garancij z nepovratnimi sredstvi evropskih strukturnih in investicijskih skladov v okviru sklada skladov ali v okviru ločene operacije.

Ciljna skupina so: MSP (vključno s socialnimi podjetji, inovativnimi podjetji, itd.)

Cilji, ki jih zasledujemo z izvajanjem portfeljskih garancij, so:

- zmanjšanje težav pri dostopanju do financiranja s posojili, s katerimi se soočajo MSP in podjetniki (na primer z mikrogarancijo, ki bi omogočala posojilo v vrednosti pod 25.000 EUR), saj MSP/podjetniki pogosto nimajo potrebnega zavarovanja ali pa komercialne banke njihove ekonomsko upravičene projekte obravnavajo kot preveč tvegane;
- podpora zagotavljanju mikroposojil in posojil MSP ter podjetnikom;

---

¹³ Kreditodajalec (upnik) je pravna oseba, ki sklene kreditno pogodbo s kreditjemalcem (dolžnikom) za določeno ceno (obresti).

- dopolnjevanje obstoječih garancijskih instrumentov (garancije za posamične projekte, ki niso portfeljske garancije);
- podpora financiranju obratnega kapitala in investicijam.

Kazalniki:

- Število podprtih MSP in podjetnikov (z razdelitvijo na mikro podjetja, mala podjetja, srednje velika podjetja);
- Število zaposlenih v posameznem MSP ob vključitvi MSP v portfelj
- Število novo zaposlenih.

3.2.2.2 Mikroposojila za podporo mikro in malim podjetjem do vrednosti 25.000 EUR.

Produkt mikroposojil je namenjen mikro in malim podjetjem in samostojnim podjetnikom za naložbe v osnovna sredstva in za financiranje obratnih sredstev.

Okvirni pogoji financiranja se opredelijo v naložbeni strategiji.

Predlog vrednosti za mikro financiranje je **60 mio EUR**, ki izhajajo iz TC3.

Pričakovan učinek finančnega vzvoda je 1,5 do 2,5.

Možna je kombinacija mikroposojil z nepovratnimi viri.

Državne pomoči: mikrokrediti se presojuje skladno z relevantno shemo državne pomoči ali pomoči de minimis.

Ciljne skupine so posamezniki in mikro in mala podjetja ter samostojni podjetniki.

Cilji:

- Zmanjšanje specifičnih težav ciljnih skupin in končnih upravičencev pri dostopanju do financiranja, saj finančne institucije njihove projekte obravnavajo kot preveč tvegane/bančno neprimerne.
- Vzpostavitev finančne sheme delitve tveganja s finančnimi posredniki v smislu zagotavljanja posojil v zelo majhnih zneskih za bančno neprimerne posameznike, ki financiranje potrebujejo za izboljššan dostop do trga dela.

Kazalniki:

- Število podprtih mikro in malih podjetij in podjetnikov;
- Število novo zaposlenih;
- Finančni vzvod.

3.2.2.3 Lastniško financiranje

Gre za produkt, ki zagotavlja lastniško financiranje za MSP (lastniško in kvazi-lastniško).

Predviden znesek v OP 2014 - 2020 je 40 mio EUR. Skladno s Predhodno analizo FI pa je predlog vrednosti lastniškega financiranja 30 mio EUR iz TC 3 in TC 1. Predlagana višina sredstev za izvedbo lastniškega financiranja pa je **10 mio EUR** pod TC3 za MSP. Lastniško financiranje za velika podjetja (TC 1) trenutno ni predvideno.

Državne pomoči: ukrep se presoja skladno z relevantno shemo državne pomoči ali pomoči de minimis.

Možna je kombinacija lastniškega financiranja z nepovratnimi viri.

Ciljne skupine: MSP.

Cilji so:

- Izboljšati lastniško in kvazi-lastniško financiranje za podjetja v semenski fazi, fazi oblikovanja, fazi razvoja in fazi preobrata;
- Podpora podjetjem v vseh fazah na podlagi dobrega poslovnega načrta;
- Izboljšanje kapitalizacije MSP z visokim potencialom rasti v Sloveniji
- Spodbujanje oblikovanja kapitalskega trga v Sloveniji, vključno s poslovnimi angeli;
- Dopolnitev obstoječe ponudbe lastniškega financiranja, so-vlaganje skupaj z upravljalci trga (poslovni angeli, naložbeni skladi, itd.), ki so prisotni v državi, in pritegnitev zunanjih investitorjev, ki običajno niso dejavni v državi.

Kazalniki spremljanja:

- Število podprtih MSP (mikro, mala, srednje velika podjetja) in podjetnikov;
- Število zaposlenih v MSP ob vključitvi v portfelj;
- Število novih zaposlitev;
- Skupen zagotovljen znesek;
- Finančni vzvod.

3.2.3 Finančni instrument za energetske učinkovitost

Tabela 11: Predvideni finančni produkti za področje energetske učinkovitosti

Področje z zaznano finančno vrzeljo	Finančni produkt glede na vrzel financiranja	Ugotovljena vrzel financiranja (v mio EUR)	Finančni produkt	Predvidena višina javnih sredstev - FI (v mio EUR)
ENERGETSKA UČINKOVITOST				
<i>Prednostna os: 4/ Tematski cilj: 4</i>				
<i>Prednostna naložba: 4.1</i>				
Specifični cilj: 1				
Energetska prenova javnih stavb	Posojila	65-132	Posojila za celovito energetske prenovi javnih stavb, garancijske sheme,	25

			lastniško financiranje ¹⁴	
--	--	--	--------------------------------------	--

3.2.3.1 Posojilo za celovito energetska prenova javnih stavb

S FI se omogoči posojilo z nižjimi zahtevami za zavarovanje, nižjo obrestno mero in daljšo odplačilno dobo za javne subjekte za celovito energetska prenova javnih stavb.

Finančni posrednik bo imel neposredno kreditno povezavo z javnim subjektom, ki celovito energetska prenavlja javno stavbo (končnim prejemnikom).

Možna je kombinacija posojila z nepovratnimi viri.

Državne pomoči: posojila se presoajo skladno z relevantno shemo državne pomoči ali pomoči de minimis.

Tabela 12: Ciljni končni prejemniki posameznih finančnih produktov

Področje	Finančni produkt	Ciljni končni prejemniki
Energetska učinkovitost	Posojilo za celovito energetska prenova javnih stavb	javni sektor, ESCO podjetja

Cilj:

- ustvarjanje dodatne finančne ponudbe za celovito energetska prenova javnih stavb za osebe javnega sektorja s pričakovanim finančnim vzvodom 2,27

Kazalniki:

- Število celovito energetska prenovljenih javnih stavb,
- Tlorisna površina celovito energetska prenovljenih stavb celotnega javnega sektorja (m²);
- Tlorisna površina celovito energetska prenovljenih stavb v lasti in uporabi osrednje oziroma ožje vlade (m²);
- Skupni dodeljeni znesek za celovito energetska prenova javnih stavb (EUR);
- Zmanjšanje letne porabe primarne energije v javnih stavbah (kWh/leto);
- Zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov (te CO₂);
- Finančni vzvod.

3.2.4 Finančni instrument za urbani razvoj

V programskem obdobju 2014—2020 je v sklopu TC4 in TC6 za izvajanje trajnostnih urbanih strategij v okviru mehanizma CTN namenjeno 117 mil EUR. Za implementacijo pilotnih projektov s finančnimi instrumenti v mestnih občinah je v predhodni oceni za FI predvidenih 16,7 mio EUR

¹⁴ Po Predhodni oceni finančnih instrumentov v Sloveniji, PwC 2015, so za področje energetske učinkovitosti predvideni vsi naštetih finančni produkti. Za samo izvajanje energetska prenov javnih stavb po EPC modelu (energy performance contracting) se primarno predvideva uporaba finančnega produkta posojil, uporaba ostalih dveh finančnih produktov pa ob upoštevanju omejitev glede javnofinančne stabilnosti.

Na podlagi odločitve OU pa bo za to področje v obliki FI namenjenih 5 mio EUR kohezijskih sredstev, ki bodo prispevali k doseganju specifičnega cilja prednostne naložbe 6.3 in morebitna druga sredstva, ki bodo spodbujala izvedbo investicij urbane prenovе v mestih in prispevala tudi k drugim prednostnim naložbam OP 2014 - 2020.

3.2.4.1 Posojila za urbani razvoj

Predlagani FI za spodbujanje urbanega razvoja zajema posojila za mestne občine, podjetja za upravljanje z javnimi površinami in stavbami, stanovanjske kooperative in ponudnike drugih alternativnih oblik bivanja v mestih. Sredstva bodo namenjena projektom, ki bodo prispevali k izvajanju trajnostnih urbanih strategij v (11) mestnih občinah.

Za izvajanje posojil bo namenjenih **5 mio EUR** EU sredstev iz TC 6. Predlagani znesek je namenjen projektom v 11 mestnih občinah¹⁵, pri čemer se predvideva spodbuditev manjšega števila večjih pilotnih projektov (V in Z kohezijska regija).

Pričakovani učinek finančnega vzvoda je 1,5 do 2,5.

Možna je kombinacija posojil z nepovratnimi viri.

Državne pomoči: krediti se presojuje skladno z relevantno shemo državne pomoči ali pomoči de minimis.

Upravičenci do sredstev so:

- Javni sektor (mestne občine, javna podjetja, ki upravljajo z javnimi površinami in stavbami),
- Zasebni sektor (npr. koncesionarji, zasebna podjetja, ki upravljajo z javnimi površinami in stavbami, neprofitne stanovanjske organizacije, stanovanjske kooperative),
- Javno zasebna partnerstva.

Cilji:

- Zmanjšanje specifičnih težav ciljnih skupin in končnih upravičencev pri dostopanju do financiranja,
- Podpora projektom na področju urbanega razvoja,

Kazalniki:

- Število financiranih projektov,
- Skupen znesek financiranih projektov urbane prenovе,
- Predvideno doseganje kazalnikov učinka glede na skupno dodeljen znesek FI,
- Učinek finančnega vzvoda.

---

¹⁵ Znesek, ki bi obravnaval vrzeli v financiranju projektov urbanega razvoja v vseh slovenskih mestnih občinah je ocenjen med 50–100 mio EUR.

3.3 Kombinacija z nepovratnimi sredstvi ESI skladov

Skladno s Predhodno oceno FI je predvidena tudi kombinacija z nepovratnimi sredstvi ESIF, kar je že predstavljeno pri posameznem FI.

Dopustna sta dva načina kombiniranja FI z nepovratnimi sredstvi ESI skladov ali drugimi oblikami podpore ESI sredstev¹⁶:

1. v okviru **ene same operacije**, tj. sklad skladov, če gre za subvencije obrestnih mer, subvencije garancijske provizije ali tehnično pomoč¹⁷). V primeru takšne podpore pri eni sami operaciji se upoštevajo določbe, ki se uporabljajo pri finančnih produktih, zagotovljenih preko finančnih instrumentov (7. odstavek 37. člena Uredbe EU št. 1303/2013). V takšnih primerih se spoštujejo veljavna pravila EU o državni pomoči, za vsako obliko podpore pa se vodi ločena evidenca.

Subvencije obrestnih mer in/ali subvencije garancijskih provizij se lahko uporabljajo le za izboljšanje možnosti in pogojev dostopanja končnega prejemnika do zasebnih ali drugih javnih sredstev na ravni zadevnega končnega prejemnika. S tem se lahko doseže boljšo realizacijo ciljev Programa prenesenega na FI¹⁸.

Nepovratna sredstva za tehnično pomoč pa se lahko kombinirajo s finančnimi produkti le za namene tehnične priprave predvidene naložbe za korist in podporo končnemu upravičencu¹⁹.

2. Finančni produkti se lahko kombinirajo z nepovratnimi sredstvi ESIF za druge namene kot je določeno v prejšnji točki tudi **v obliki ločenih operacij**. Kadar se nepovratna sredstva uporabljajo kot dopolnitev naložbe FI, se morajo ta nepovratna sredstva obravnavati kot samostojna operacija, tudi če so lahko upravljana s strani istega organa.

3.4 Drugi viri financiranja finančnih instrumentov

Upravlavec sklada skladov lahko poleg sredstev ESIF zagotavlja tudi druge vire financiranja na ravni sklada skladov, FI ali končnih prejemnikov, kot bo dogovorjeno v sporazumu o financiranju. Upravlavec sklada skladov mora obvestiti PO, če bo finančni produkt dopolnjeval z drugimi viri. Upravlavec sklada skladov mora skladno s tem voditi tudi evidenco sredstev po virih financiranja.

Drugi viri (poleg ESIF) za izvajanje FI se lahko zagotavljajo tudi iz:

- nacionalnih virov,
- drugih EU virov (viri COSME, Obzorje 2020, Evropski sklad za strateške investicije (EFSI), EASI, itd.)
- drugih lastnih virov upravljavca sklada skladov,

¹⁶ European Structural and Investment Funds Guidance for Member States and Programme Authorities: CPR_37_7_8_9 Combination of support from a financial instrument with other support, 2015

¹⁷ Tehnična pomoč predstavlja nepovratna sredstva za svetovanje in mentorstvo za spodbujanje ter predajanje znanja glede uporabe FI in produktov iz naložbene strategije finančnim posrednikom in končnim prejemnikom, če izpolnjuje pogoje za kombinacijo v okviru ene operacije..

¹⁸ European Structural and Investment Funds Guidance for Member States and Programme Authorities: CPR_37_7_8_9 Combination of support from a financial instrument with other support, 2015

¹⁹ Official Journal of the European Union: COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) No 480/2014 f 3 March 2014

- drugih lastnih virov finančnih posrednikov,
- drugih virov.

Po prvem obratu sredstev iz naslova evropske kohezijske politike 2014 - 2020 za izvajanje FI se ponovno pripravi predhodna ocena vrzeli financiranja (na tej prednostni naložbi), ki pokaže, ali, kje in v kakšnem obsegu še obstajajo vrzeli in kakšni FI so potrebni. V kolikor obstaja vrzel financiranja, se temu na podlagi nove naložbene strategije in v okviru določil sporazuma o financiranju namenijo vrnjena sredstva za FI skladno z ugotovitvami predhodne ocene vrzeli financiranja.

4. Spremljanje izvajanja in poročanje

Upravljavec sklada skladov je dolžan voditi **evidence**, iz katerih bo mogoče razlikovati med razpolaganjem s sredstvi evropske kohezijske politike in morebitnimi ostalimi sredstvi sklada skladov.

Upravljavec sklada skladov bo spremljal porabo sredstev v okviru naložbene strategije s poslovnimi načrti po prednostnih naložbah, posameznih FI, po končnih prejemnikih in teritorialni pripadnosti ter terminsko.

PO bo spremljal izvajanje operacije sklad skladov **prek naslednjih poročil upravljavca sklada skladov**, ki bodo podrobneje opredeljena v sporazumu o financiranju:

- četrletno (vključuje poročilo za določeno obdobje in tudi kumulativni seštevek vseh preteklih četrletij in napredek v obdobju poročanja (izračun agregatov plasmajev (npr. po prednostnih naložbah, regijah, sektorjih, pravnoorganizacijskih oblikah in produktih) ter deležev prispevka obdobja glede na celotno obdobje in nakazila, itd.),
- letno (vključuje poleg finančnega dela še dodatno vsebinsko obrazložitev stanja in napredka (potek izvajanja, težave pri izvajanju, predloge za spremembo FI in/ali produktov, itd.)),
- poročilo o zaključku operacije (časovno obdobje, višina načrtovane porabe, dejanska poraba, aktivnosti, opravljene naložbe, realizirana nakazila, upravljavska provizija, kazalniki, itd.),
- druga poročila skladno s sporazumom o financiranju (vključno z ad hoc poizvedbami glede na potrebe OU, PO in sodelujočih ministrstev s prilagojeno razčlenbo finančnih in/ali vsebinskih kazalnikov FI).

Rok za predložitev in podrobnejša vsebina posameznega poročila iz prejšnjega odstavka se opredelila v sporazumu o financiranju.

Upravljavec sklada skladov mora letno (do 31. 1. za preteklo leto) ali tudi prej na poziv PO le-tega pisno seznaniti o trenutnem stanju na področju porabe sredstev evropske kohezijske politike ter podati predlog morebitne preusmeritve sredstev.

PO bo v sporazumu o financiranju zavezal upravljavca sklada skladov, da mora glede spremljanja izvajanja in poročanja upoštevati Uredbo EU 1303/2013, Delegirano uredbo EU 480/2014 in Izvedbeno uredbo EU 821/2014 ter morebitne smernice Evropske komisije ter navodila OU.

Upravljavec sklada skladov bo moral vzpostaviti sistem za sprotno dnevno računalniško beleženje podatkov z namenom spremljanja dodeljenih sredstev, doseganja ciljev in kazalnikov in izpolnjevanja obveznosti upravljavca sklada skladov glede poročanja PO odgovornemu za FI. V informacijskem sistemu upravljavca sklada skladov se zbirajo in trajno hranijo²⁰ relevantni podatki finančnih posrednikov o končnih prejemnikih (da se zagotovi revizijska sled do končnih prejemnikov) in alociranih sredstvih FI.

PO bo za potrebe EK pripravil posebno poročilo o FI skladno s 46. členom Uredbe EU št. 1303/2013 in na osnovi poročil upravljavca sklada skladov. PO redno ocenjuje dejavnosti in poslovanje sklada skladov ter o tem obvešča ustrezne institucije Evropske unije.

²⁰ Redne varnostne kopije celotne vsebine elektronskega repozitorija se hranijo vsaj 10 let po zaključku izvajanja FI in so fizično in elektronsko zaščiteni pred izgubo in spreminjanjem, ki bi ogrozil njihovo integriteto oz. celovitost.

V skladu s 4. odstavkom 125. člena Uredbe (EU) št. 1303/2013 bo PO poleg preverjanja izvajanja operacije preko poročil upravljavca sklada skladov izvajal tudi upravljalna preverjanja, in sicer od sklenitve sporazuma o financiranju do zaključka operacije. Upravljalna preverjanja bodo izvedena pri upravljavcu sklada skladov. Upravljalna preverjanja bodo vključevala tako administrativno kontrolo, kot tudi preverjanje na kraju samem skladno z Navodili OU za izvajanje upravljalnih preverjanj po 125. členu Uredbe (EU) št. 1303/2013.

Spremljanje izvajanja in zahteve o poročanju bodo zajete tudi v informacijskem sistemu OU.

5. Izdelan program porabe sredstev za FI

PO v sporazumu o financiranju določi rok za nakazilo sredstev ESIF na podlagi prejetega zahtevka upravljavca sklada skladov za črpanje. V sporazumu o financiranju se bo tudi določilo vse v zvezi z zamudami pri nakazilu sredstev ESI upravljavcu sklada skladov, kakor tudi način zagotavljanja teh sredstev s strani RS .

Nakazila sredstev ESIF upravljavcu sklada skladov bodo v tranšah do največ 25% dodeljenih sredstev ESIF za operacijo Sklad skladov. Pogoji za nakazilo posamezne tranše se določijo v sporazumu o financiranju skladno z 41. členom Uredbe EU 1303/2013. Upravljavec sklada skladov je upravičen do prvega nakazila takoj po sklenitvi sporazuma o financiranju, do drugega nakazila, ko je porabljenih 60% zneska prvega nakazila ter do nadaljnjih nakazil, ko je porabljenih 85% zneskov iz predhodnih zahtevkov. Kot porabljeni znesek se razume nakazilo sredstev končnim prejemnikom v primeru kreditov in lastniškega financiranja ter odobritev financiranja končnemu prejemniku v primeru garancij in drugih instrumentov delitve tveganj.

V kolikor prva poraba sredstev ESI skladov ne bo dosegala plana prve porabe sredstev ESIF skladov iz sporazuma o financiranju ali v primeru nedoseganja ciljev ali v primeru nedoseganja terminskih planov, bo upravljavec sklada skladov pripravil poročilo o razlogih za odstopanja od plana. PO in upravljavec sklada skladov dogovorita spremembo naložbene strategije sklada skladov ali druge ukrepe, katerih okvir je opredeljen v sporazumu o financiranju (npr. posodobitev/revizija predhodne ocene, prerazporeditev med FI, prilagoditev produktov itn., v skrajnem primeru tudi sprememba upravljavca sklada skladov).

Upravljanje in nadzor FI se bosta izvajala skladno s 40. členom Uredbe EU št. 1303/2013 in 9. členom Delegirane Uredbe Komisije EU št. 480/2014.

Analiza EIB izpostavlja, da kombinacija finančnih sredstev iz različnih prednostnih osi v okviru enega sklada skladov postavlja tudi nekatere izzive, ki jih je potrebno nasloviti v primeru zamud posameznega finančnega posrednika/področja oziroma prednostne naložbe. To je mogoče ublažiti s:

- poglobljenim spremljanjem uspešnosti v okviru prednostne naložbe in zgodnjim prepoznavanjem zamud na posameznih investicijskih področjih;
- predčasnim izvajanjem omilitvenih ukrepov, kot so prerazporeditve sredstev in možnost zmanjšanja sredstev, namenjenim manj uspešnim naložbenim področjem itd.

V skladu z navedenim je zaradi nemotene izvedbe FI v obdobju upravičenosti zagotoviti določeno **fleksibilnost** skladno z Delegirano uredbo EK 480/2014, in sicer je mogoče:

- prenašati sredstva med finančnimi produkti v okviru iste prednostne naložbe,
- likvidnostno prenašati sredstva med prednostnimi naložbami,
- spremembe znotraj prednostne naložbe,
- spremembe likvidnosti med leti,
- likvidnostno prenašati sredstva med vzhodno in zahodno kohezijsko regijo,
- povečati sredstva v primeru (i) dodatnih virov (npr. nacionalni proračun, drugi viri), (ii) dopolnitve Ključnih elementov FI z novimi prednostnimi naložbami, (iii) ostankov sredstev ob zaključku obdobja upravičenosti, (iv) dodatnih virov EKP sredstev, itd.,
- vključiti dodatno prednostno naložbo (potrebna sprememba OP 2014 - 2020),
- spremeniti predhodno oceno FI.

Navedeno se zagotavlja tudi s korektivnimi ukrepi v okviru zahtevkov za izplačilo.

Napovedovanje likvidnosti in zahtevkov za izplačilo:

Ob priprava sporazuma o financiranju, je potrebno roke za predložitev zahtevkov za izplačilo uskladiti s plačilnim organom.

Datum nakazila sredstev ESI skladov upravljavcu sklada skladov mora PO napovedati Ministrstvu za finance-CA najmanj 3 mesece pred nakazilom.²¹

---

²¹ MF-CA zagotoviti likvidnostna sredstva na podračunu MF-CA. V kolikor MF-CA v tem obdobju ne more zagotoviti likvidnostnih sredstev za nakazilo sredstev ESI skladov upravljavcu sklada skladov v višini napovedi, se nakazilo izvede do višine, ki jo omogoča stanje sredstev na podračunu MF-CA, preostanek pa se nakaže takoj, ko bo stanje na podračunu MF-CA to omogočilo.

6. Obdobje porabe sredstev

Sredstva ESIF so lahko upravljavcu sklada skladov nakazana v obdobju od **sklenitve sporazuma o financiranju do 31.12.2022**.

Skrajni rok za nakazilo sredstev kreditov ali instrumentov lastniškega financiranja ali odobritev garancije končnim prejemnikom (ciljnim skupinam) je **31.12.2023** oziroma kasneje v primeru podaljšanja rokov s strani Evropske komisije in se določi s sporazumom o financiranju. Rok se lahko tudi skrajša zaradi postopkov zaključevanja OP 2014 – 2020.

Skladno z 41. in 42. členom Uredbe EU št. 1303/2013 pomeni poraba sredstev ESIF za FI in poraba nacionalne udeležbe²² za FI upravičene izdatke FI za skupen znesek sredstev, ki jih je FI dejansko izplačal oziroma v primeru garancij ali drugih instrumentov prevzema tveganj, odobril v obdobju upravičenosti, kar ustreza:

- izplačilom sredstev FI končnim prejemnikom in izplačilo nepovratnih sredstev v kombinaciji s FI na podlagi 7. odstavka 37. člena Uredbe EU št. 1303/2013,
- virom, odobrenim končnim prejemnikom na podlagi garancij in drugih instrumentov prevzema tveganja,
- kapitaliziranim subvencioniranim obrestnim meram ali subvencioniranim provizijam za garancije, ki ji je treba plačati za največ 10 let po obdobju upravičenosti za naložbe v končne prejemnike v obdobju upravičenosti,
- povračilu nastalih stroškov upravljanja ali plačilu provizij za upravljanje FI.

Upravljavec sklada skladov bo pred zaključkom programa pripravil podatke o evidentiranih upravičenih izdatkih ob zaključku obdobja upravičenosti skladno z 42. členom Uredbe EU št. 1303/2013. Upravljavec sklada skladov pripravi tudi vsako leto letno poročilo.

Z operacijo sklad skladov se bo zagotavljala dopolnilna ponudba FI na finančnih in kapitalskih trgih. Sredstva ESIF za FI nosijo kreditno tveganje financiranja končnega prejemnika, zato neodplačani krediti in kapital ter unovčene garancije ali drugi instrumenti prevzema tveganja pomenijo oslabitve (izgubo) zmanjšanje sredstev, ki jih je mogoče pripisati ESIF, za ponovno porabo. FI praviloma nosijo večje kreditno tveganje v primerjavi z komercialno ponudbo lastniških in dolžniških instrumentov na trgu oz. se od njih pričakuje nižja donosnost v primerjavi s komercialnimi instrumenti financiranja. Prav tako na višino sredstev za ponovno uporabo, ki jih je mogoče pripisati sredstva ESIF, vplivajo (negativne) obresti in drugi donosi iz naslova prostih sredstev. Finančna tveganja ob sklenitvi sporazuma o financiranju oceni upravljavec sklada skladov na podlagi usklajene naložbene strategije in takšna ocena se v sporazumu o financiranju določi kot delež od sredstev ESIF. Če se ocena finančnih tveganj spremeni zaradi spremembe naložbene strategije, se takšna sprememba uredi s sporazumom o financiranju. Če mora upravljavec sklada skladov zaradi zahtev predpisov oz. zaradi zahtev pristojnih regulatornih, nadzornih ali revizijskih organov spremeniti višino ocene finančnih tveganj se v sporazumu o financiranju določi nova višina ocene finančnih tveganj. Ne glede na oceno finančnih tveganj upravljavec sklada skladov ali finančni posrednik ne pokriva zmanjšanja vrnjenih sredstev ESIF iz FI.

²² Nacionalno udeležbo pri FI zagotavljamo na nivoju sklada skladov in/ali finančnih posrednikov, minimalna višina je opredeljena pri učinku finančnega vzvoda.

Izvajanje operacije sklad skladov pa vpliva tudi na (i) likvidnostno tveganje sklada skladov in finančnih posrednikov zaradi morebitnih zamud pri nakazilu sredstev ESIF, (ii) operativno tveganje sklada skladov ter upravljavca sklada skladov in finančnih posrednikov, (iii) tržno tveganje sklada skladov in finančnih posrednikov predvsem zaradi prenizke stopnje komplementarnosti drugih javnih finančnih spodbud za iste ciljne skupine končnih prejemnikov, (iv) tveganje ugleda sklada skladov ter upravljavca sklada skladov in finančnih posrednikov in morebitna druga tveganja.

Tveganje izgube sredstev predstavljajo unovčena garancija, nevračilo kredita ali slaba lastniška naložba, ki pomeni, da pri izstopu iz naložbe izgubimo del ali vsa sredstva. Glede na dosedanje izkušnje, izvedene evalvacije in stanje na trgu so predvidena tveganja za prvo porabo sredstev na nivoju sklada skladov in sicer ocenjujemo, da je lahko tveganje izgube sredstev 30% v odvisnosti od produkta in ciljnih skupin, za namen doseganja ciljev pa tudi višje. Za posamezne FI pripravi analizo tveganja upravljavec sklada skladov.

7. Način ponovne uporabe sredstev

Ponovna uporaba sredstev iz naložb je okvirno predvidena v Predhodni oceni FI. Skladno s 44. členom Uredbe EK 1303/2013 je možno ponovno uporabiti sredstva do konca obdobja upravičenosti, in sicer za:

- nadaljnje naložbe z istimi ali drugimi FI,
- preferenčno izplačilo zasebnih ali javnih vlagateljev in
- povračilo nastalih stroškov upravljanja in plačilo provizij za upravljanje FI.

Ob sprostitvi sredstev (i) oblikovanih rezervacij za izdane garancije in kredite, ki nastopi ob celotnem poplačilu posameznega kredita s strani končnih prejemnikov ali (ii) vseh kreditov s strani končnih prejemnikov ali (iii) izstopa iz naložb lastniškega financiranja sredstva evropske kohezijske politike upravljavec sklada skladov zbira na ločenem podračunu računa pri finančni instituciji v državi članici EU. Na tem podračunu upravljavec sklada skladov zbira tudi dobičke ter druge dohodke ali donose, ustvarjene v obdobju najmanj osem let²³ po koncu obdobja upravičenosti, ki se lahko pripišejo podpori FI iz sredstev ESIF. Upravljavec sklada skladov ta sredstva lahko začasno vloži v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja, obresti in druge dobičke iz takšnega naložbenja prostih sredstev pa zbira na podračunu. Strategijo naložbenja takšnih sredstev upravljavec sklada skladov in PO dogovorita v sporazumu o financiranju v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja. Eventualni negativni donosi, obresti in izgube so v okviru politike naložbenja in upravljanja prostih sredstev, ki jo dogovorita PO in upravljavec sklada skladov v sporazumu o financiranju, in so v breme sklada skladov.

Sredstva iz prejšnjega odstavka upravljavec sklada skladov ponovno uporabi skladno z namenom in cilji, ki jih bodo določila MGRT, MZI in MOP.

Upravljavec sklada skladov bo spremljal ponovno porabo sredstev in o tem poročal PO. PO bo seznanil o tem Usmerjevalni odbor FI, ki bo podal mnenje. Ponovna uporaba sredstev se podrobneje opredeli v sporazumu o financiranju.

V kolikor prva poraba sredstev ESIF ne bo dosegala plana prve porabe sredstev ESIF iz sporazuma o financiranju ali v primeru nedoseganja ciljev, bo upravljavec sklada skladov pripravil poročilo o razlogih za odstopanja od plana. PO in upravljavec sklada skladov lahko dogovorita spremembo naložbene strategije sklada skladov ali druge ukrepe, katerih okvir je opredeljen v sporazumu o financiranju (npr. posodobitev/revizija predhodne ocene, prerazporeditev med FI, prilagoditev produktov itn., v skrajnem primeru tudi sprememba upravljavca sklada skladov).

Sredstva uporablja upravljavec sklada skladov **najmanj 8 let** po zaključku upravičenega obdobja za iste namene skladno s 44. in 45. členom Uredbe EK 1303/2013.

---

²³ Npr. ročnost kreditov za financiranje v energetske učinkovitost ne sme biti krajša od 10 let in ne daljša od 25 let.

8. Obresti in drugi donosi od finančnih instrumentov

Sredstva ESIF so nakazana upravljavcu sklada skladov se skladno z 43. členom Uredbe (EU) št. 1303/2013. V ta namen mora upravljavec sklada skladov zagotoviti ločen podračun računa pri finančni instituciji v državi članici EU. Upravljavec sklada skladov ta sredstva lahko začasno vloži v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja.

Strategijo naložbenja takšnih sredstev upravljavec sklada skladov in PO dogovorita v sporazumu o financiranju. Na tem podračunu upravljavec sklada skladov zbira obresti in druge dobičke iz takšnega naložbenja prostih sredstev. Upravljavec sklada skladov mora voditi evidenco o takšnih obrestih in drugih dobičkih. Takšne obresti in dobički povečujejo sredstva ESIF in jih mora upravljavec sklada skladov uporabiti za namene in vsebino, kot izhajata iz ciljev OP 2014 – 2020, vključno s plačilom provizij za upravljanje finančnega instrumenta, ter skladno s 44. in 45. členom Uredbe EU št. 1303/2013. Eventualni negativni donosi, obresti in izgube so v okviru politike naložbenja in upravljanja prostih sredstev, ki jo dogovorita PO in upravljavec sklada skladov v sporazumu o financiranju, in gredo v breme sklada skladov.

9. Pogoji prispevka v finančne instrumente

Sredstva vplačana iz sredstev kohezijske politike in drugih virov se uporabljajo skladno z opredeljenimi cilji, ki izhajajo iz OP 2014 - 2020 in ciljno skupino. FI se izvajajo na področju celotne Slovenije – sredstva so razdeljena na vzhodno in zahodno kohezijsko regijo.

Upravičeni izdatki predstavljajo skladno z 42. členom Uredbe (EU) 1303/2013 skupni znesek, ki jih je finančni instrument dejansko izplačal ali, v primeru garancij, odobril v obdobju upravičenosti, kar ustreza:

- izplačilom končnim prejemnikom v primeru
- virom, odobrenimi za pogodbe o garancijah, neporavnanim ali zapadlim,
- kapitaliziranim subvencioniranim obrestnim meram ali subvencioniranim provizijam za jamstvo,
- povračilu nastalih stroškov upravljanja ali plačilu provizij za upravljanje FI.

Upravljevec sklada skladov bo moral upoštevati pogoje na ravni posameznega FI skladno z naložbeno strategijo: učinek finančnega vzvoda, obrestna mera, vodenje posebnih evidenc, hranjenje dokumentacije, spremljanje državnih pomoči, informiranje in obveščanje in druge pogoje. Pogoji se podrobneje določijo v finančnem sporazumu med PO in skladom skladov.

9.1 Učinek finančnega vzvoda («leverage effect»)

Učinek finančnega vzvoda pri FI pomeni multipliciranje sredstev vloženih v sklad skladov, finančnega posrednika in/ali neposredno v končnega prejemnika. Takšna sredstva lahko zagotavlja tudi upravljavec sklada skladov in/ali finančni posredniki.

Minimalni finančni vzvod, ki ga je na posamezni prednostni osi potrebno zagotoviti, izhaja iz razmerja med EU in SLO (nacionalno udeležbo) in sicer znaša na 1,2 na 1. prednostni osi, 1,25 (vzhodna kohezijska regija) in 1,3 (zahodna kohezijska regija) na 3. prednostni osi, 1,15 na 4. prednostni osi in 1,2 na 6. prednostni osi.

FI omogoča dodatno podporo, usmerjeno h končnim prejemnikom s potencialno večjim finančnim učinkom kot ga imajo nepovratna sredstva zaradi sposobnosti, da privlačijo dodatna sredstva iz javnega ali zasebnega sektorja in tako večkratno povečajo učinke ESIF ter nacionalnih/regionalnih prispevkov (npr. vsak investiran evro s strani OP 2014 - 2020 ustvarja večkratni učinek, ki povečuje sredstva, ki so na voljo končnim prejemnikom). Na podlagi objavljenih raziskav²⁴ je takšen učinek vzvoda še bolj pomemben za majhne države, kot je Slovenija, torej tradicionalno manj privlačne za mednarodne naložbe.

Učinek vzvoda vsakega posameznega FI je odvisen od vrste instrumenta, področja in tudi drugih pogojev.

Na podlagi Predhodne ocene FI so predvideni finančni vzvodi predstavljeni v spodnji tabeli.

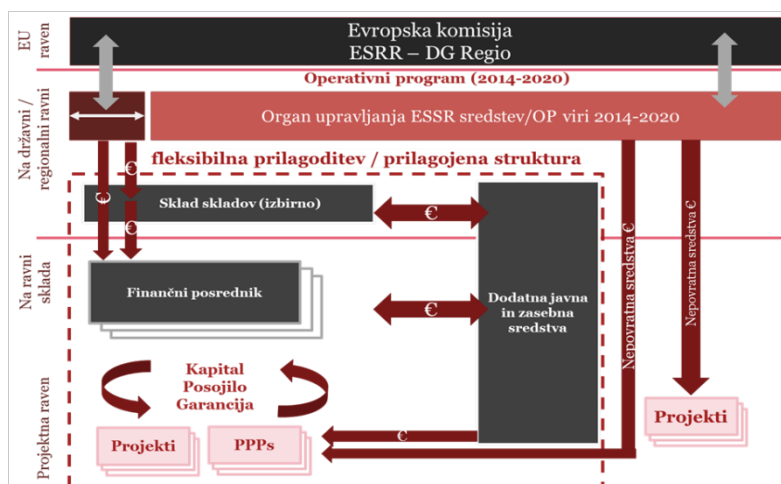
²⁴ Evropski parlament (2013) Instrumenti Finančnega Inženiringa v kohezijski politiki.

Tabela 13: Predvideni **finančni vzvod**

Področje	Finančni instrument	Finančni vzvod glede na Predhodno oceno FI	Pričakovani finančni vzvod
MSP	Mikrokrediti	1,5 – 2,5	1,5
	Portfeljske garancije	1,5 - 5	1,5
	Lastniško financiranje	Odvisno od stopnje razvitosti podjetja	Odvisno od stopnje razvitosti podjetja
RRI	Posojila	1,5 – 2,5	1,5
	Portfeljske garancije	/	1,5
Energetska učinkovitost	Posojila, garancijske sheme, lastniško financiranje ²⁵	1,5	2,27
Urbani razvoj	Posojila	1,5-2,5	1,5

Spodnja slika prikazuje mehanizem, ki dovoljuje nastanek vzvoda.

Slika 4: Pretok sredstev in stopnja dodatnih javnih in zasebnih sredstev, ki zagotavljajo spodbudo za FI

Vir: Predhodna ocena FI, 2015

²⁵ Po Predhodni oceni finančnih instrumentov v Sloveniji, PwC 2015, so za področje energetske učinkovitosti predvideni vsi naštetni finančni produkti. Za samo izvajanje energetskih prenov javnih stavb po EPC modelu (energy performance contracting) se primarno predvideva uporaba finančnega produkta posojil, uporaba ostalih dveh finančnih produktov pa ob upoštevanju omejitev glede javnofinančne stabilnosti.

9.2 Upravljavska provizija sklada skladov in finančnih posrednikov

Upravljavcu sklada skladov od vključno dneva sklenitve sporazuma o financiranju s PO pripada **upravljavska provizija** skladno s 13. členom Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 480/2014 v določnem odstotku od zneskov v sporazumu o financiranju.

Upravljavska provizija se bo določila v sporazumu o financiranju skladno z 12., 13. in 14. členom Delegirane uredbe (EU) št. 480/2014.

Upravljavska provizija krije organizacijske in infrastrukturne ter operativne stroške upravljavca sklada skladov, potrebne za izvajanje njegovih nalog v zvezi z izvajanjem sklada skladov.

Do upravljavske provizije so upravičeni tudi finančni posredniki po Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 480/2014. Takšno provizijo in nadomestilo dogovorita finančni posrednik in upravljavec sklada skladov v medsebojni pogodbi, pri čemer le-ta ne presega pragov iz 13. člena Delegirane uredbe EK 480/2014.

Sredstva ESIF dodeljena za operacijo Sklad skladov uporabljena za upravljavsko provizijo vplivajo na obseg sredstev ESIF za končne prejemnike.

9.3 Hranjenje dokumentacije

Upravljavec sklada skladov je dolžan **hraniti vse dokumente** v zvezi z nalaganjem sredstev evropske kohezijske politike **najmanj 10 let** po zaključku izvajanja FI. Podrobneje je določeno v sporazumu o financiranju.

Vsi deležniki vključeni v izvajanje FI (upravljavec sklada skladov, finančni posredniki, PO, sodelujoča ministrstva in drugi) hranijo vso dokumentacijo in omogočajo kontrolo izvajanja nadzora nad porabo sredstev ter vpogled v celotno dokumentacijo kontrolnim in revizijskim organom (Računskemu sodišču RS, Uradu RS za nadzor proračuna, OU, PO, Ministrstvu za finance, Organu za potrjevanje in predstavnikom Evropske komisije ter Evropskega računskega sodišča ter ostalim institucijam, vključenim v izvajanje evropske kohezijske politike), vsaj **do 31.12.2027** oz. 10 let po zaključku FI.

Upravljavec sklada skladov je dolžan hraniti vse dokumente v zvezi z izvajanjem FI. Natančnejši obseg dokumentacije se določi v okviru sporazuma o financiranju.

Prav tako so končni prejemniki dolžni hraniti vse dokumente v zvezi s sredstvi evropske kohezijske politike. Ti dokumenti lahko obsegajo:

- prijavne obrazce s spremljajočimi dokumenti, vključno s poslovnimi načrti in preteklimi letnimi izkazi,
- letna poročila, poslovna poročila in morebitna druga poročila.

Končni prejemniki so dolžni predhodno navedeno dokumentacijo in evidence, na pisno zahtevo, posredovati pristojnim državnim organom in organom Evropske komisije.

9.4 Spremljanje državnih pomoči

Državne pomoči se pri izvajanju finančnih instrumentov lahko pojavijo na več ravneh: na ravni sklada skladov, finančnih posrednikov in zasebnih investitorjev ter končnih prejemnikov. Pri zasnovi sistema izvajanja FI v Republiki Sloveniji se zasleduje cilj, da se pogoji opredelijo na način, da do državne pomoči na ravni sklada skladov ter finančnih posrednikov in zasebnih investitorjev ne bi prišlo. Slednje bo opredeljeno v sporazumih o financiranju. Na ravni končnih upravičencev se bodo FI izvajali skladno s pravili državnih pomoči oz. de minimis pomoči. V tem primeru se bodo uporabile obstoječe sheme državnih oz. de minimis pomoči ali se bo priglasila nova državna oz. de minimis pomoč. Podrobneje bodo pogoji glede državnih pomoči opredeljeni v sporazumu o financiranju.

Upravljaec sklada skladov **spremlja državne in de minimis pomoči** na vseh nivojih (na nivoju finančnih posrednikov in zasebne investitorje ter končnih prejemnikov) ter o tem poroča Ministrstvu za finance skladno z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04).

9.5 Spremljanje ciljev in kazalnikov

Upravljaec sklada skladov je dolžan tudi **spremljati izvajanje vsebin, slediti ciljem in spremljati izpolnjevanje kazalnikov ter o njih poročati PO** skladno s prednostnimi naložbami OP 2014 - 2020, ki ga potrdi OU.

V spodnji tabeli so predstavljeni kazalniki po posameznih področjih iz OP 2014-2020: MSP, RRI, energetska učinkovitost in urbani razvoj. Vrednosti kazalnikov so okvirne, v sporazumu o financiranju pa bodo podrobneje opredeljene, prav tako pa tudi vsebina, dinamika poročanja, način izračuna, način zajema, ipd.

V sporazumu o financiranju se lahko opredelijo dodatni kazalniki, ki jih je potrebno spremljati (npr. dodana vrednost na zaposlenega v podprtih podjetjih, nova in ohranjena delovna mesta v podprtih podjetjih, ipd.).

Tabela 14: Kvantitativni cilji po prednostnih naložbah in finančnih instrumentih*

Prednostna naložba	Finančni instrument	Vrsta kazalnika		Kazalnik	Vrednost kazalnika	Vrednost kazalnika – prispevek k OP 2014 - 2020
3.1 MSP	Mikrokrediti	Kazalnik učinka	C001	Število podprtih podjetij	40 podjetij/1 mio EUR	3.200 podjetij
		Kazalnik učinka	C008	Število novih delovnih mest	1 delovno mesto/1 mio EUR	80 delovnih mest
	Portfeljske garancije	Kazalnik učinka	C001	Število podprtih podjetij	6 MSP/1 mio EUR	520 podjetij
		Kazalnik učinka	C008	Število novih delovnih mest	1,5 delovnih mest/1 mio EUR	129 delovnih mest

		Kazalnik učinka	3.7	Število podjetij, ki so uvedla ukrepe za učinkovito ravnanje z viri	6 MSP/1 mio EUR	520 podjetij
	Lastniško financiranje	Kazalnik učinka	C001	Število podprtih podjetij	5 MSP/1 mio EUR	66 podjetij
1.2 RRI	Posojila	Kazalnik učinka	C001	Število podprtih podjetij	5 MSP/1 mio EUR	362
	Portfeljske garancije	Kazalnik učinka	C001	Število podprtih podjetij	5 MSP/1 mio EUR	187
4.1 Energetska učinkovitost	Posojila, garancijske sheme, lastniško financiranje ²⁶	Kazalnik učinka	4.4	Uporabna površina energetske obnovljenih stavb celotnega javnega sektorja (m ²)	272.727 m ² **	272.727m ² **
		Kazalnik učinka	C032	Zmanjšanje letne porabe primarne energije v javnih stavbah (kWh/a)	3.500.000 kWh/leto***	3.500.000 kWh/leto***
6.3 Urbani razvoj	Posojila****	Kazalnik učinka	CO39	Javne ali poslovne stavbe, zgrajene ali prenovljene na urbanih območjih	Okvirno 1200 EUR/ m ² (za izvedbo z upoštevanjem minimalnega fin. vzvoda namenjeno 3 mio EUR)	2.500m ²
		Kazalnik učinka	CO40	Sanirane stanovanjske površine na urbanih območjih	Okvirno 100.000 EUR/stanovanje (za izvedbo z upoštevanjem minimalnega fin. vzvoda namenjeno 4,5 mio EUR)	45 stanovanj

*Kazalnike spremlja sklad skladov za podprte končne prejemnike (ciljne skupine).

** Vrednost se nanaša samo na s FI podprte operacije celovite energetske prenovne stavb javnega sektorja.

*** Vrednost se nanaša samo na s FI podprte operacije celovite energetske prenovne stavb javnega sektorja.

****Sredstva se po opravljenem market testu lahko smiselno prerazporeja na vsebine, kjer se izkazujejo večje potrebe po financiranju s FI za projekte, ki so pripravljene za izvedbo.

Izvajalec

²⁶ Po Predhodni oceni finančnih instrumentov v Sloveniji, PwC 2015, so za področje energetske učinkovitosti predvideni vsi naštetih finančnih produkti. Za samo izvajanje energetskih prenov javnih stavb po EPC modelu (energy performance contracting) se primarno predvideva uporaba finančnega produkta posojil, uporaba ostalih dveh finančnih produktov pa ob upoštevanju omejitev glede javnofinančne stabilnosti.

9.6 Informiranje in obveščanje

Upravljaec sklada skladov je dolžan upoštevati tudi določbe glede **informiranja in obveščanja** javnosti ter zagotoviti, da se te določbe upoštevajo tudi na ravni finančnih posrednikov. Podrobneje bodo določbe navedene v sporazumu o financiranju.

Upravljaec sklada skladov na javen in transparenten način seznaniti zainteresirane ciljne skupine o možnostih financiranja s FI.

Upravljaec sklada skladov mora izpolnjevati zahteve glede označevanja, obveščanja in informiranja javnosti o operaciji sklad skladov v skladu z Uredbe (EU) št. 1303/2013 o ukrepih informiranja in obveščanja javnosti o pomoči strukturnih skladov, ki jih izvajajo države članice. Prav tako mora smiselno upoštevati zahteve glede informiranja in obveščanja javnosti, ki jih določajo Navodila OU o komuniciranju vsebin evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014 - 2020.

9.7 Obvladovanje tveganj

Sklad skladov je izpostavljen različnim tveganjem. Zato je pomembno, da upravljaec sklada skladov skrbi za zmanjšanje in obvladovanje teh tveganj.

Upravljaec sklada skladov pripravi (ali uporabi obstoječi) **interni akt o upravljanju s tveganji**, ki podrobno določa aktivnosti delovnega procesa upravljanja s tveganji sklada skladov tako, da le-ta:

- spremlja in ocenjuje potencialna tveganja zaradi izvajanja posameznih FI,
- spremlja in ocenjuje sposobnost finančnih posrednikov, da izpolnijo finančne obveznosti do sklada skladov,
- spremlja in ocenjuje kreditno tveganje finančnih posrednikov.

Upravljaec sklada skladov opravi oceno tveganj skupaj z naložbeno strategijo, kar je kasneje podlaga za izdelavo poslovnega in finančnega načrta sklada skladov.

Vzporedno z obvladovanjem kreditnega tveganja namenja sklad skladov enako pozornost obvladovanju ostalih tveganj kot je tržno tveganje, upravljavsko tveganje, likvidnostno tveganje in operativno tveganje s ciljem zagotavljanja nemotenega učinkovitega delovanja. V ta namen upravljaec sklada skladov nadgradi obstoječ **interni akt o upravljanju s tveganji** ali izdelava novega, ki na enem mestu združuje vse potrebne korake za doseganje učinkovitega procesa obvladovanja tveganj.

9.8 Strategija izstopa

Strategija izstopa se opredeli v sporazumu o financiranju, kjer pa je potrebno predvideti fleksibilni in indikativni čas izstopa ter način izstopa. V finančnem sporazumu se določi tudi obveznost finančnih posrednikov, da pripravijo ustrezne strategije izstopa. Finančni posredniki opredelijo v poslovnem načrtu politiko izstopa iz investicij pri različnih projektih.

Strategija izstopa na ravni FI je odvisna od vrste finančnega produkta. Za posojila in garancije je potrebno določiti minimalno in maksimalno pričakovano dobo vračila sredstev, ki je odvisna od trajanja kreditov. Za lastniško financiranje pa mora strategija izstopa vsebovati čas (ki se razlikuje od primera do primera) in način izstopa.

Možni scenariji izstopa iz sklada skladov so:

- ponovno vzpostaviti sklad skladov z istim ali drugim upravljavcem sklada skladov, kar se uredi z dodatkom k sporazumu o financiranju ali
- prenos sredstev v proračun RS ali na finančne posrednike.

10. Politika prekinitve finančnega instrumenta

V skladu s 25. členom Uredbe o postopkih, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog bo PO odgovoren za FI lahko zahteval (delno ali celotno) vračilo sredstev, v kolikor se le-ta ne bodo dodeljevala skladno z določbami v sporazumu o financiranju med PO in upravljavcem sklada skladov v obdobju izvajanja FI. Okoliščine in način vračila sredstev, prenehanje in likvidacijo sklada skladov PO in upravljavec sklada skladov dogovorita v sporazumu o financiranju.

V sporazumu o financiranju se določijo tudi (i) okoliščine in način rednega ali izrednega prenehanja in likvidacije sklada skladov ter (ii) okoliščine in način zamenjave upravljavca sklada skladov.

Način umika (delni ali celotni) in razlogi ter odgovornost za morebitne nepravilnosti za to se opredelijo v sporazumu o financiranju.

V primeru, da sredstva niso porabljena, to je plasirana končnim prejemnikom, v okviru sklada skladov do 31.12.2023 oz. kasneje v primeru podaljšanja rokov s strani Evropske komisije, se vrnejo v proračun EK, kar se podrobneje določi s sporazumom o financiranju. Rok se lahko zaradi zaključevanja na predlog revizijskega organa oziroma OU tudi skrajša, pri čemer se za tak primer pogoji in posledice dogovorijo v sporazumu o financiranju.

11. Podlaga za izvajanje nadzora

Sporazum o financiranju med PO in upravljavcem sklada skladov bo vseboval določbe, ki bodo omogočale PO, OU ter pristojnim državnim in revizijskim organom dostop do podatkov in dokumentacije, ki bo potrebna za nadzor nad izvajanjem aktivnosti sklada skladov in nad namensko porabo sredstev.

Upravljavec sklada skladov mora pri vodenju evidenc zagotoviti ločeno vodenje evidenc in s tem razlikovanje med novimi sredstvi, vloženimi v FI, vključno s sredstvi, ki jih prispeva evropska kohezijska politika in ostalimi sredstvi.

Upravljavec sklada skladov ima za namen upravljanja in izvajanja sklada skladov vzpostavljeno ustrezno organizacijsko, odločevalsko in nadzorno strukturo.

Upravljavec sklada skladov posluje v skladu s svojimi internimi akti.

Upravljavec sklada skladov ima organizirano službo notranje revizije, v okviru katere se preverja vzpostavitev in delovanje notranjih kontrol za izvajanje operacije sklad skladov.

Upravljavec sklada skladov podrobneje opredeli nadzor in spremljanje tudi v pogodbah s finančnimi posredniki, ki mora biti vsaj enakovreden nadzoru, ki ga izvaja PO.

Priloga 1: Preverjanje izpolnjevanja pogojev po 28. členu ZJN-3 SID banke za izvajalca sklada skladov ter evidentiranje sredstev za finančne instrumente

Evropska komisija enači izbiro izvajalca sklada skladov z naročilom finančnih storitev, zato je potrebno upoštevati postopke Zakona o javnem naročanju. V primeru izpolnjevanja pogojev je mogoče oddati naročilo po preprostem postopku, med osebami javnega prava.

Evropska komisija se na podlagi pripomb držav članic zaveda, da trenutno status promocijskih bank in ostalih javnih finančnih institucij v okviru sprejete zakonodaje za izvajanje ESIF ni nikjer posebej izpostavljen (kot npr. je EIB) in jih ni mogoče neposredno nominirati za izvajalca. Izbor takšne institucije je zato podvržen pravilom izbora na področju javnega naročanja. Na podlagi tega je pripravljen predlog sprememb Finančne uredbe in Uredbe o skupnih določbah, kjer se uvaja možnost, da lahko država članica izvajanje neposredno zaupa banki ali druga finančni instituciji v javni lasti in je ustanovljena zato, da izvaja finančne posle na strokovni ravni, ki izpolnjuje naslednje pogoje²⁷:

- v kapitalu institucije ni neposredno udeležen zasebni kapital, razen v primeru ko gre za kontrolno ali »non-blocking« obliko, kar je zahtevano z nacionalno zakonodajo, v skladu s Pogodbo o EU, ki ne omogoča odločilnega vpliva na institucijo
- deluje na podlagi javnih pooblastil, ki mu jih je podelila pristojna institucija države članice na nacionalni ali regionalni ravni, da izvaja razvojne naloge, ki so v skladu s cilji ESIF
- svoje razvojne naloge izvaja v regija politikah in sektorjih, za katere je značilno, da financiranje na trgu ni na voljo ali ni na voljo v zadostnem obsegu, torej v vrzelih,
- njen primarni cilj ni maksimiranje dobička temveč trajnostna naravnost,
- pooblastila ne zagotavljajo neposredne ali posredne koristi za tržne aktivnosti v skladu z zadevno zakonodajo,
- je podvržena nadzoru neodvisnega organa v skladu z nacionalno zakonodajo.

Aktualen predlog spremembe torej nedvoumno izraža namero in interes Evropske komisije, da se z vidika zaupanja nalog izvajanja sklada skladov ali posameznih FI imenuje (neposredno) razvojne banke.

Do sprejetja opisanih normativnih sprememb pa velja, da podpis finančnega sporazuma z izvajalcem sklada skladov z vidika pravil javnega naročanja pomeni naročilo finančnih storitev. Zato je pri izboru izvajalca sklada skladov, v kolikor evropska zakonodaja za izvajanje ESIF za posamezen subjekt (kot na primer za EIB) ne določa drugače, potrebno upoštevati postopke javnega naročanja.

V nacionalni zakonodaji so ti postopki urejeni z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3), ki v nacionalni pravni red med drugim vnaša tudi izjemo od uporabe pravil javnega naročanja. Gre za izjemo t.i. notranjega izvajalca, razvito na podlagi prakse Sodišča EU.

---

²⁷ WK 2122/2017 INIT Working paper

Prvi odstavek 28. člena Zakona o javnem naročanju (ZJN-3) določa:

- (1) Ta zakon se ne uporablja za javno naročilo, ki ga naročnik iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 9. člena tega zakona odda pravni osebi javnega ali zasebnega prava, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- a) ta naročnik obvladuje določeno pravno osebo podobno kot svoje službe;
  - b) odvisna pravna oseba izvaja več kot 80 odstotkov svojih dejavnosti za izpolnitev nalog, ki ji jih je dal ta naročnik, ki jo obvladuje, ali ki so ji jih dale druge pravne osebe, ki jih obvladuje ta naročnik;
  - c) v odvisni pravni osebi neposreden zasebni kapital ni udeležen in
  - č) vrednost predmeta naročanja je enaka ali nižja od cen za ta predmet na trgu.

1. Izpolnjevanje pogoja iz točke a) ta naročnik obvladuje določeno pravno osebo podobno kot svoje službe se v skladu z zahtevami prava EU nanaša na pravni položaj, ko javni naročnik obvladuje zadevno pravno osebo zasebnega ali javnega prava podobno kot svoje službe (t.i. pogoj organizacijske odvisnosti), pri čemer se šteje, da javni naročnik obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe, če odločilno vpliva na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe. Ta pogoj je izpolnjen tako v primeru, če imata oseba javni naročnik in odvisna družba isti organ odločanja ali, če je oseba javni naročnik (oziroma nekateri izmed njegovih organov) pristojen za imenovanje in razreševanje organa odločanja v gospodarski družbi ali pa, če bi organ vodenja odvisne družbe za sprejem strateških ciljev oziroma pomembnih odločitev potreboval soglasje osebe javnega naročnika (oziroma katerega od njegovih organov). Tako obvladovanje lahko izvaja tudi druga pravna oseba, ki jo na enak način obvladuje ta naročnik.

V primeru SID banke je zakonsko določeno, da je zaradi zagotavljanja izvajanja zakonsko določenih nalog in uresničevanja ciljev po tem zakonu Republika Slovenija edini delničar SID banke (4. člen Zakona o Slovenski izvozni in razvojni banki²⁸ (v nadaljevanju: ZSIRB), kar kaže na to, da je lahko pogoj izpolnjen. SID banka mora o izvrševanju pooblastil po ZSIRB enkrat letno poročati Vladi, ta pa nadalje Državnemu zboru (ZSIRB, 17. člen). Nadalje člane nadzornega sveta SID banke imenuje Vlada Republike Slovenije, in sicer pet članov kot predstavnike strokovne javnosti na predlog ministra, pristojnega za razvoj in evropske zadeve, enega člana kot predstavnika ministrstva, pristojnega za finance, na predlog ministra, pristojnega za finance in enega člana kot predstavnika ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo (četrti odstavek 18. člena ZSIRB). V tem delu je odločilno to, da vse člane nadzornega sveta imenuje in razrešuje ustanovitelj (t.j. Vlada RS v imenu Republike Slovenije) na predlog ministra, kot člana vlade. Člane uprave SID banke pa imenuje nadzorni svet. Gre za klasičen dvotirni sistem upravljanja, ki sicer izhaja že iz samega ZSIRB, podobno kot ga ureja Zakon o bančništvu in kot velja za gospodarske družbe na splošno po ZGD-1.

Zaradi tega je bistvenega pomena, kolikšen je dejanski obseg pristojnosti nadzornega sveta SID banke v razmerju do njene uprave. Ta je opredeljen v Statutu SID banke²⁹ (15. člen), ki med drugim določa, da brez soglasja nadzornega sveta SID banke ni možno sprejeti strategije, letnega poslovnega in finančnega načrta ali skleniti večjih poslov, s čimer je izkazan vpliv nadzornega sveta ter da so določene meje samostojnemu operativnemu odločanju uprave SID banke. Dodatno je pomembno, da ima, kljub temu da je SID banka organizirana kot delniška družba in da je način imenovanja članov uprave s strani nadzornega sveta, Republika Slovenija že na podlagi posameznih zakonsko dodeljenih pooblastil SID banki, s pogodbeno ureditvijo razmerij s SID

²⁸ Zakon o Slovenski izvozni in razvojni banki, Uradni list RS, št. 56/08, 20/09, 25/15 – ZBan-2

²⁹ Statut SID – Slovenske izvozne in razvojne banke, d.d., Ljubljana, Ljubljana, 6.7.2016

banko možnost odločilno vplivati na strateške cilje. Tako v okviru SID banke deluje tudi Komisija za pospeševanje mednarodne menjave, katere pristojnosti so omejene na posle po Zakonu o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov³⁰.

Ob tem, da se v konkretnem primeru z vidika doktrine notranjega izvajalca (in-house) presoja povezanost določenih pravnih oseb z državo, velja tudi omeniti, da z vidika te doktrine ni relevanten organizacijski ustroj ministrstev in je torej nepomembno, katero ministrstvo v imenu Republike Slovenije sklepa pogodbo s subjektom, ki se mu odda naročilo.

Z »Uredbo o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta« je namreč določeno, da MGRT sklene finančni sporazum s skladom skladov. RS je pravna oseba, ki jo zastopa Vlada RS, katere del so ministrstva (skladno z Zakonom o Vladi Republike Slovenije³¹). Zakon o državni upravi pa določa področja dela posameznega ministrstva³².

Vlada RS je z Uredbo o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta naloge na MGRT.

Dodatno je pomembno, da ima, kljub temu da je SID banka organizirana kot delniška družba in da je način imenovanja članov uprave s strani nadzornega sveta, Republika Slovenija že na podlagi posameznih zakonsko dodeljenih pooblastil SID banki, pogodbene ureditve razmerij s SID banko in določb Statuta SID banke možnost odločilno vplivati na strateške cilje in na bistvene odločitve.

Prav tako nadzor nad poslovanjem SID banke v okviru svojih pristojnosti izvajajo Banka Slovenije, Agencija za zavarovalni nadzor in ministrstvo, pristojno za finance.

Vlada RS preko Slovenskega državnega holdinga potrjuje letni načrt, letno poročilo, delitev dobička, razrešuje in imenuje nadzorni svet (192., 193. člen ZGD). Glasovalne in druge pravice edinega delničarja na skupščini v skladu s 4. členom ZSRIP uresničuje Republika Slovenija.

Statut namreč določa, da brez soglasja nadzornega sveta SID banke ni možno sprejeti strategije, letnega poslovnega in finančnega načrta ali skleniti večjih poslov. Poleg tega je v 16. členu Statuta SID banke določeno, da ima nadzorni svet tudi druge pomembnejše pristojnosti, s čimer je izkazan vpliv na dejavnost SID banke ter da so določeni meje samostojnemu operativnemu odločanju uprave SID banke.

³⁰ Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (Uradni list RS, št. 2/04, 56/08 – ZSIRB in 82/15)

³¹ Zakon o Vladi Republike Slovenije v 8. členu določa, katera so resorna ministrstva.

³² V 30. členu Zakona o državni upravi so določene naloge MGRT: »Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo opravlja naloge na področjih ekonomskega sistema in razvoja, notranjega trga, tehnične zakonodaje in meril, varstva potrošnikov, varstva konkurence, ekonomskih odnosov s tujino, razvoja podjetniškega sektorja in konkurenčnosti, socialnega podjetništva, intelektualne lastnine, drobnega gospodarstva in turizma, industrijskih projektov, pokopališke in pogrebne dejavnosti, naloge na področju regionalnega razvoja ter naloge na področju tehnologije, meroslovja in pošte.«

2. Izpolnjevanje pogoje iz točke b) odvisna pravna oseba izvaja več kot 80 odstotkov svojih dejavnosti za izpolnitev nalog, ki ji jih je dal ta naročnik, ki jo obvladuje, ali ki so ji jih dale druge pravne osebe, ki jih obvladuje ta naročnik. Pretežni del dejavnosti notranjega subjekta torej morajo biti naloge, ki mu jih dodelijo nadzorni subjekti. Za oceno tega so po mnenju EK pomembne vse dejavnosti, pri čemer pa niso zajeta samo javna naročila, sploh pa ne samo javne službe/naloge, ki jih notranji subjekt izvaja kot del naročila, ki mu ga je dodelil naročnik in sicer ne glede na identiteto prejemnika (ali je to naročnik sam ali uporabnik storitev), subjekt, ki plačuje naročnika (ali je to nadzorni organ ali tretja oseba kot uporabnik storitev), ali ozemlje izvajanja storitev.

Pri določanju odstotka dejavnosti se upošteva skupni povprečni promet ali drug ustrezen dejavnik, ki temelji na dejavnosti, kot so stroški pravne osebe ali naročnika v zvezi s storitvami, blagom in gradnjami v treh letih pred oddajo javnega naročila.

Edini delničar SID banke d.d. je Republika Slovenija in sicer zaradi zagotavljanja izvajanja nalog in uresničevanja ciljev po ZSIRB (4. člen). Na podlagi 2. člena ZSIRB SID banka vse svoje posle opravlja po pooblastilu države. Podrobneje so ti posli opredeljeni v 11. členu tega zakona.

Skladno z vlogo SID banke, kot je predvidena v ZSIRB, je vsa dejavnost SID banke namenjena uresničevanju nalog v javnem interesu, neodvisno od tega, ali je za opravljene storitve SID banka plačana neposredno iz proračuna RS, ko gre za poslovanje v imenu in za račun RS, ali s strani drugih neposrednih uporabnikov njenih storitev, ko gre za poslovanje v lastnem imenu in za lasten račun.

Prihodki iz naslova poslov po pooblastilu Republike Slovenije so prejeta nadomestila za izvajanje poslov po pooblastilu (zavarovanje in financiranje mednarodnih gospodarskih poslov v imenu in za račun RS, jamstvene sheme, izvajanje dražb emisijskih kuponov) in jih SID banka zaračunava neposredno pristojnemu ministrstvu. Ti prihodki v povprečju predstavljajo 4,1% povprečnih skupnih finančnih poslovnih prihodkov in odhodkov SID banke v obdobju 2014-2016.

Republika Slovenija kot edini delničar nepreklicno in neomejeno odgovarja za obveznosti SID banke iz poslov, sklenjenih pri izvajanju vseh temeljnih dejavnosti banke, ki jih opravlja, skladno z 11. in 12. členom ZSIRB:

- Podpira ekonomske, strukturne, socialne in druge politike tako, da opravlja finančne storitve na segmentih, kjer nastajajo oz. so ugotovljene tržne vrzeli,
- za izvajanje dejavnosti iz prejšnje alineje lahko SID banka opravlja vse storitve, ki se lahko opravljajo po zakonu, ki ureja bančništvo in tudi druge storitve (svetovanje, izobraževanje in druge), če so le-te namenjene za podporo storitvam iz prejšnje alineje.

3. v odvisni pravni osebi neposreden zasebni kapital ni udeležen

V SID banki zasebni kapital ni udeležen. Lastnik SID banke je Republika Slovenija (99,41%). Poleg tega ima SID banka d.d., Ljubljana, katere ustanovitelj je Republika Slovenija, v lasti nekaj lastnih delnic, ki jih še ni odsvojila (0,59%).

4. vrednost predmeta naročanja je enaka ali nižja od cen za ta predmet na trgu

Najvišje možne cene in način izračuna vrednosti storitve upravljavec sklada skladov, so določene z EU zakonodajo (Delegirana uredba 480/2014, 13. člen) in so enake, ne glede na to, koga bi Republika Slovenija izbrala kot upravljavca sklada skladov. Pragovi so lahko preseženi samo, če bi potreba po višjih cenah bila izkazana v okviru konkurenčnega postopka izbora upravljala sklada skladov. Ob isti dinamiki vplačil v sklad skladov in izplačil finančnim posrednikom se izračuni upravljaljskih provizij glede na Uredbo EK 480/2014 ne razlikujejo.

Za preveritev dejanskih stroškov je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pripravilo izračun predvidenih dejanskih stroškov, ki bi jih upravljavec sklada skladov lahko imel za izvajanje upravljanja, v kolikor bi izračun temeljil na dejanskih stroških. Dodatno k temu je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo dne 14.11.2016 poslalo na Banko Slovenije dopis z namenom preveritve realne določitve upravljaljske provizije, vendar ni prejelo odgovora. SID banka bo v nadaljevanju predložila vlogo in investicijsko strategijo ter predlog za upravljaljsko provizijo. Predlog države bo skladen z izračunom navedenim v Uredbi EK 480/2014 ob predpostavki štirih vplačil v sklad skladov (vsako 25%) v letih 2017, 2019, 2021 in 2022 ter predpostavki, da sklad skladov izplača finančnim posrednikom pred drugo tranšo 60% sredstev prve tranše, ter v nadaljevanju 85% predhodnih vplačil v sklad skladov (skladno z Uredbo EK 1303/2013). Glede na preverjanje na trgu (posredovan dopis na Banko Slovenija), ugotavljamo, da primerjava cen ni možna.

Vsebinska obrazložitev:

Predhodna analiza vrzeli finančnih instrumentov 2014 – 2020 in dodatna EIB analiza potrjujeta, da je izvedba FI prek sklada skladov najbolj optimalna opcija. Iz prej omenjenih analiz izhaja, da obstajajo vrzeli financiranja na področju:

- raziskav, razvoja in inovacij;
- malih in srednje velikih podjetij,
- energetske učinkovitosti in
- urbanega razvoja.

SID banka je edina institucija, ki že izvaja storitve – neposredno in posredno - na vseh navedenih štirih področjih.

V Zakonu o slovenski izvozni in razvojni banki (ZSIRB) so v 11. členu navedena področja izvajanja dejavnosti SID banke. V 12. členu ZSIRB pa so navedene storitve in instrumenti za opravljanje njene dejavnosti.

Ostale državne institucije (Slovenski podjetniški sklad, Slovenski regionalni razvojni sklad, Eko sklad) so specializirane na določena področja:

- Slovenski regionalno razvojni sklad ima svoje področje delovanja opredeljenega v Zakonu o skladnem regionalnem razvoju,
- Javni sklad RS za podjetništvo v Zakonu o podpornem okolju za podjetništvo ter
- Slovenski okoljski javni sklad v Zakonu o varstvu okolja.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo skladno z Uredbo o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta pozvalo SID banko k predložitvi vloge, ki bo vsebovala tudi investicijsko strategijo. SID banka bo v vlogi predložila tudi dokazila glede izpolnjevanja minimalnih zahtev in meril za izbor iz 7. člena Uredbe EK 480/2014.

V Sloveniji deluje kot razvojna banka SID banka. Zato je potrebno izvesti postopek izbora SID banke kot sklada skladov ter preveriti izpolnjevanje pogojev za oddajo naročila med osebami javnega prava. SID banka je institucija, kjer glede na rezultate Predhodne ocene FI, status izpolnjevanja pogojev za tako imenovanje, ni vprašljiv, je pa le-to lahko povezano s tveganjem prerazvrstitve SID banke iz sektorja finančne družbe v sektor država.

Po mnenju Eurostata iz leta 2015 SID banka v delu aktivnosti, ki jih SID banka izvaja v svojem imenu, ni bila uvrščena v sektor država, in je njena dejavnost z vidika izračuna višine javnega dolga nevtralna. Status SID banke izven sektorja država je z vidika Eurostata tako odvisen od (ne)izpolnjevanja določenih pogojev, pri čemer nekateri kriteriji za (ne)uvrstitev niso nedvoumni. Zato je toliko bolj pomembno pri imenovanju SID banke za upravljavca sklada skladov strukturo izvajanja opredeliti ter umestitev v njen organizacijski in korporacijski ustroj urediti tako, da bo ohranila trenutni status (tj. izven sektorja država).

Vpliv sredstev ESIF na proračun RS in javni dolg je nevtralen, saj se za ta namene uporabijo le EU sredstva, brez slovenske udeležbe, vsi stroški, provizije in slabitve pa bremenijo le EU sredstva.

S tega vidika je pomembno, da se (1) zagotovi ustrezen način evidentiranja/knjiženja sredstev (do ravni končnega prejemnika) in da (2) se pri izvajanju novega pooblastila države za upravljanje sklada skladov v ustroj SID banke intenzivnost obvladovanja ne bo povečala oziroma spremenila, in torej v tem delu odločanje SID banke ostane avtonomno in neodvisno.

Ukrepi za obvladovanje tveganj povezanih z izborom SID banke

Na podlagi podatkov, ki so na voljo so v smislu zmanjševanja tveganj ob izboru SID banke na podlagi postopka javnega naročila med osebami v javnem sektorju, so predvidene naslednje rešitve.

SID banka bo upravljanje sklada skladov izvajala v svojem imenu in za račun države. V sporazumu o financiranju se podrobneje dogovorijo medsebojna razmerja glede načina evidentiranja in knjiženja sredstev med različnimi deležniki ter avtonomnost in neodvisnost SID banke pri izvajanju sklada skladov.

V skladu s tem je tudi predviden način knjiženja ESIF sredstev, ki bodo nakazana v sklad skladov, ki se bodo prikazovala v poslovnih knjigah države v okviru bilance stanja.

SID banka bo finančne posrednike izbirala v skladu z ZJN-3, h katerem je zavezana.

Način evidentiranja EU sredstev

Načini evidentiranja sredstev ESIF za finančne instrumente, ki bodo nakazana v sklad skladov so v skladu s statističnimi navodili Eurostata in zagotavljajo nevtralnost z vidika vpliva na saldo sektorja država ter ločeno problematiko odnosa med državo in skladom skladov.

Evidentiranje poslovnih dogodkov bo potekalo samo preko bilance stanja države.

Predlagan način temelji na predpostavki, da je država posrednik oziroma "agent" pri dodeljevanju sredstev EU (ESIF) za namene FI. V vlogi agenta država kohezijska sredstva samo dodeljuje koristnikom pod ustreznimi pogoji. To pa dela za račun EU in sredstva niso last države (so dodeljena z namenom in z v naprej dogovorjenimi cilji, temelječimi na analizi vrzeli in postavljenimi cilji). Zato so

predvidene knjižbe samo na kontih stanja (dolgoročne terjatve do koristnikov ter na drugi strani dolgoročna obveznost do EU) pravilne. Šele z odločitvijo EU, da postanejo sredstva last države članice, se sme evidentirati v poslovne knjige države tudi prihodke (A bilanca, skupina kontov 78).

Odločitev o načinu uporabe revolving sredstev pričakujemo od EU (v gradivu je predvidena odločitev EU o načinu porabe sredstev na koncu obdobja po zaključenih dveh obratih (takrat so lahko prikazana sredstva kot prihodek A bilance). Tudi višina sredstev (253 mio) ni nujno enaka na koncu, lahko je večja (obresti), lahko pa tudi bistveno manjša (odpisi in dogovorjena politika tveganj). Koristnik sredstev (finančni posrednik ali SID banka, če sama izvaja FI) ima tudi v svojih poslovnih knjigah vzpostavljeno obveznost do RS (namesto direktno do EU), kar z našega vidika dodatno pripomore k nadzoru nad temi sredstvi: država ima s tem vpeljan sistem kontrole nad sredstvi za FI. Sprotno evidentiranje sredstev, bodisi v bilanci A ali B, torej preko proračunskih evidenc, ne bi izkazovalo pravega stanja, saj v primeru, da država članica ni »lastnica« sredstev in da dela za račun drugega (EU), ne sme prikazovati prihodkov, ker to še niso. Prav tako se krši nevtralnost vpliva na proračun (ne glede na to, da se sedaj vse nevtralizira).

V Državni zbor RS se bo ob vsakokratni obravnavi predloga proračuna, predložilo poročilo, v katerem bi se navedla višina dodeljenih/počrpanih sredstev, namen porabe, prejemniki in s tem dodatno opredelilo razvojno politiko spodbujanja konkurenčnosti, katere temeljni program je tudi zagotavljanje dostopa do financiranja. Poročilo bi moralo vsebovati vse potrebne podatke, da bi jih Državni zbor RS lahko sprejel skupaj s sprejetim proračunom. Z vidika kasnejšega poročanja pa je zadeva urejena: zbirna bilanca stanja je sestavni del zaključnega računa proračuna in gre torej v sprejem Državni zbor RS.